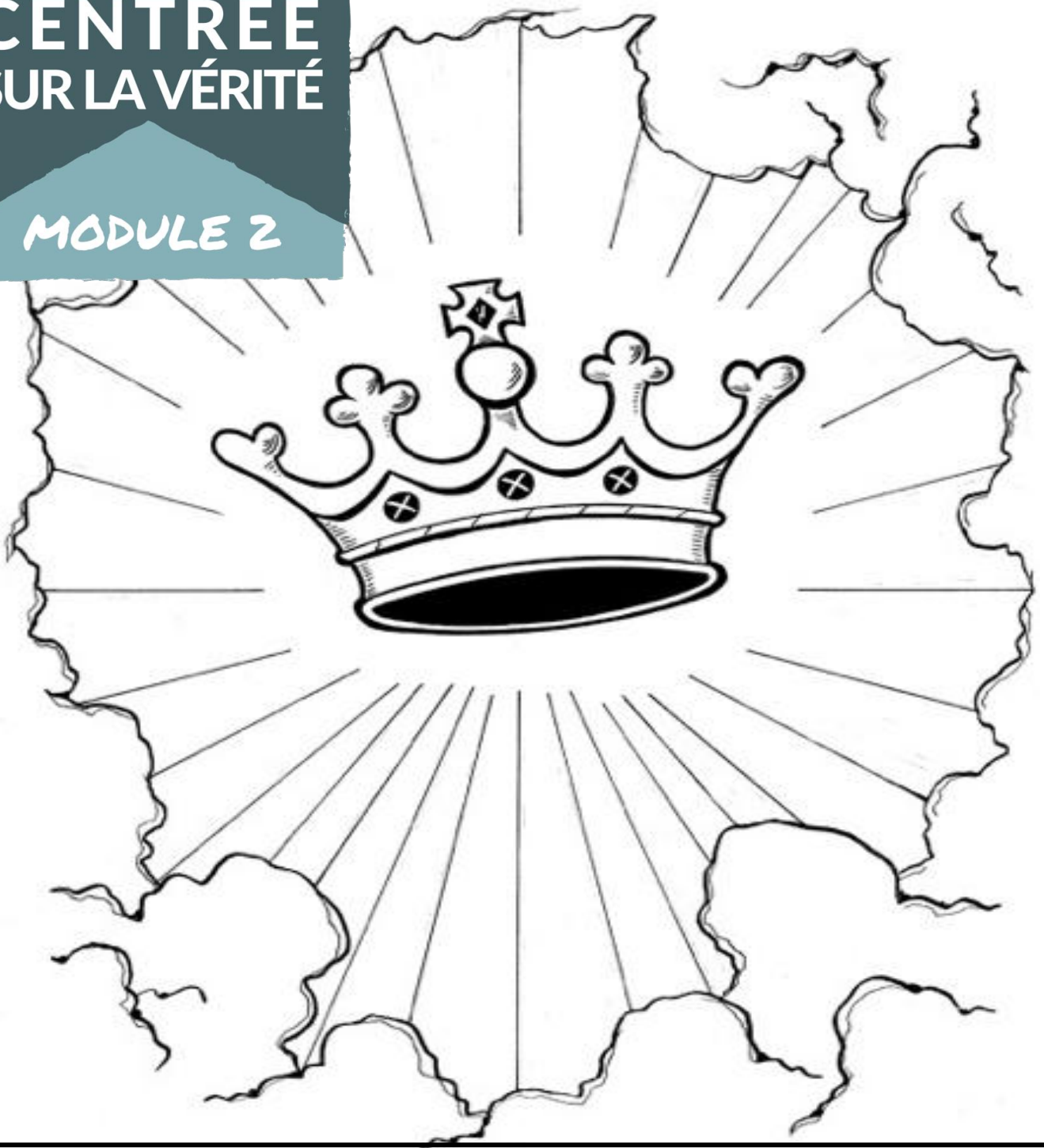

TRANSFORMATION
CENTRÉE
SUR LA VÉRITÉ

MODULE 2

**AXŌSŪḐUḐU MAWU
TŌN
NŬKPLŌNMETŌ WEMA**

Hũzúhúzú ejínjón nǔgbó ́ jí é -Nǔkplónmε 2: Axó súdu Mawu tǔn, nǔwlanwlan 4, Copyright ©2021 Reconciled World, Phoenix, Arizona, United States of America. www.reconciledworld.org

Ace dó dó nǔ jí gbe e è xwedó bó dó sǔ wěma é ló nǔ to jí é wε nǔ Creative commons Attribution 3.0. Nǔ mi ná zán, mi ná sǔ abí mi ná má xá mε dǔvo ́, lě e mi ná bló gbǔn é dǔe:

Nǔ tunwun nǔ mε e bló wěma ́ é: Mi dó ná dǔ xlě dǔ mǔdǔ tǔn wε nǔ wěma ́, bó wlan nǔ é ló lě : Copyright © 2017 bǔ Reconciled World (www.reconciledworld.org) xwedó ace dó dó nǔ jí gbe Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0. bǔ jlá dó to.

Nǔ mi ná dó mǔjemε hǔ mǔ ́, mi yǔ unflágbǔjǔkén www.creativecommons.org jí

Wěma e è ma nǔ sa ǎ é - Wěma é ló ́, è nǔ sa ǎ.

Nǔ mi jló ná tǔnmε wěma é ló dó gbe dǔvo mε hǔn, mi byǔ gbe tǔn sǔdǔ info@program.org.

Akpáxwé e è zé dǔ Mawuxó ́ mε ́, Mawuxówéma Louis-Second 1910 mε wε è zé dǔ, LSG® [Note du traducteur - NDT] Copyright ©1973, 1978, 1984, 2011 par Biblica, Inc.TM. Zondervan wε ná gbe bǔ è zán ace dó dó nǔ jí tǔn gbǔn to lě bǔ mε www.zondervan.com. Mawuxówéma Louis Segond 1910 ́ nǔ wěma dǔdǔvo dǔkpó bǔ è dó ayǔ [Note du traducteur - NDT]

Bibéme

Lě e è nɔ sɔ nũ nũ nũkplɔnkplɔn ɔokpɔ gbɔn é

1. Mi xa **nũkplɔnmetɔ wéma** ɔ azɔn gěgě bó ɔ́ ɔ́ wuntun nũ tají e mi jló ná zán é.
2. Mi gbéjé **linlin tají** nũkplɔnkplɔn ɔokpɔ ɔokpɔ tɔn kpɔn bó ná tunwun nũ é me nũkplɔnví lée ɔ́ ná mɔ nũ je ɔ́ nũkplɔnkplɔn ɔ́ hwenu é.
3. Mi xa **wěfo lée** bí cóbó bē nũkplɔnkplɔn ɔ́.
4. Mi gbéjé **wéma tají nũkplɔnkplɔn ɔ́ tɔn kpɔn bó wún ye yětɔn dó wéma jí** (wéma e ná gó alɔ nũ nũkplɔnví lée é, mi ba ɔ́ ɔ́ e xó è ɔ́ ɔ́ nũkplɔnkplɔn ɔ́ me lée é ɔ́ ayí).
5. Mi wa azɔ dó nũkplɔnkplɔn ɔ́ sín **azɔ** ɔokpɔ ɔokpɔ jí bo tunwun yě ganjí (ayihún da dó kplɔn nũ me lée, Azɔwánú lée, ɔ́ ɔ́ lée). Mi hen ɔ́, mi ná zán yě kpɔn dó wa azɔ xá me mitɔn lée ɔ́ hennu mitɔn me abí xɔntɔn mitɔn lée, bɔnú azɔ ɔ́ ná bí ɔ́ alɔnu nũ mi.
6. Mi sɔ hwenu bó **xo ɔ́** nũ Mawu ní sɔ nũ nũ nũkplɔnví lée bɔnú yě ní se kplɔn ɔ́ ganjí lě e Mawu ba gbɔn nũ yě é. Mi ná lě byɔ Mawu ɔ́ ní gó alɔ nũ mi nũ mi ná kplɔn nũ yě ganjí. Mi ní flín ɔ́ Mawu sín hlɔnhlɔn kéɔé we nɔ ɔ́ yɔ me.

Nũnywename dó walo è zán dó kplɔn nũ me ganji e ji

1. Mi yá wũ wá dó hwenu, mi bló xɔ ɔ́ sá ɔ́ bó to Azɔwánú lée.
2. Mi kúhũn bó xa nũkplɔnkplɔn wéma lée ganjí; mi ma nyi nukún gbɔn yě jí cacaca bo dín kpówun ó. Mi to nukplɔnkplɔn ɔ́ lě e mi ná to gbɔn bɔnú nũkplɔnví lée lɔ ná ke nu d'é me é, mi ná wa azɔ lée ganjí bó ná nɔ yí agbɔn d'é me. Linlin ɔ́ we nyí ɔ́ nũkplɔnví lée ná ɔ́ alɔ ɔ́ nũkplɔnkplɔn ɔ́ me bó mɔ nũ je me ganjí. Azɔ e mi ná wa ɔ́ nũkplɔnkplɔn hwenu lée é ɔ́, mí ná kúhũn bo bló ɔokpɔ ɔokpɔ xá nũkplɔnví lée bɔ yě bí ná tunwun bo mɔ nũ je me ganjí. Nũkplɔnkplɔn ɔ́ lée hen ɔ́, yě ná bló késewɔ, có ɔ́ lée ká ná bló kéze ɔokpɔ blebũ.
3. Mi ní nɔ bló vɔgbɔnjí susu. Ɖo nũkplɔnkplɔn kplé ɔokpɔ sín bibé hwenu ɔ́, mi ní nɔ byɔ nũkplɔnví lée ɔ́ yě ní flín nũ e yě kplɔn sín bibéme nũkplɔnkplɔn ɔ́ tɔn é mí. Nũ e è kplɔn lée é jí gbɔgbɔn abí nũvɔɔ ɔ́ nɔ gó alɔ nũ nũkplɔnví lée bo yě nɔ hen nũ tame ganjí.
4. Mi xwedó nũkplɔnmetɔ wéma ɔ́ kpó kén e è sɔ ɔ́ ayí nũ nũkplɔnme ɔ́ kpó.
5. Mi kánd'é jí ɔ́ é mí xwedó akpaxwe ene e ɔ́ nũkplɔnkplɔn ɔokpɔ me lée é bí.
 - a. Mi sɔ xóta ɔ́ (nũ e jí ná kplɔn nũ dó we mi ɔ́ é) xwlé nũkplɔnví lée. Azɔ e è ná wa lée ná zón bo nũkplɔnkplɔn sín xóta ɔ́ ná ɔ́ kancíá xá nũmegbɔndín nũkplɔnví lée tɔn dó nũ e ná kplɔn yě we è ɔ́ é jí.
 - b. Mi kplɔn nũ yɔyɔ yě. Alɔkpa gěgě we ɔ́ bo è nɔ má nũnywé yɔyɔ xá me gbɔn.
 - c. Mi ná azɔ nũkplɔnví lée nũ é júnjɔn nũ e yě kplɔn é jí. Nũ yě ɔ́ azɔ wa xá yěɔ́ we ɔ́, bo ɔ́ tame gba we, lobo ɔ́ nũ dó wa we yě ɔ́ sɔ ɔ́, bo ɔ́ nũnywé yɔyɔ yí we ɔ́, yě nɔ mɔ nukúnnú je nũ e yě kplɔn é me ganjí.
 - d. Mi ɔ́ kancíá e ɔ́ nũ e yě kplɔn é kpó gbézínzán yětɔn kpó téntin é : Akpáxwé é ɔ́, akpáxwé e nũkplɔnví lée ná zé kplɔn dó walo me é we. Hwenu e mi ná gó alɔ nũ nũkplɔnví lée bo yě ná zé gbeta dó lě e yě ná zé kplɔn yɔyɔ lée dó walo me gbɔn é jí we. Nũkplɔnkplɔn e è ma zé dó walo me ă ɔ́ nɔ hen ɔ́ yɔyɔ ɔ́ ɔ́ wá ă. Mɔ ɔokpɔ ɔ́ jén é má ka nɔ wa ɔ́ gbɔ ɔ́ ă é né.
6. Mi bló vɔgbɔnjí dó lě e è nɔ kplɔn nũ mexó gbɔn é kpó nũ ɔ́ ɔ́ e mi kplɔn ɔ́ nũnywé ná nũkplɔnmetɔ sín nũkplɔnkplɔn hwenu é kpó:
 - a. Nũkplɔnkplɔn ɔ́ ɔ́ ná xwe ali;
 - b. Mi ní kan nũ e ɔ́ tɔnme lée é byɔ sukpɔ (Nũkanbyɔ e è ná yí gbe ná bó tɔn nũ me d'é jí é, bo gbeyíná tɔn ma nɔ nyí « ɛɛn » abí « éo » kpówun ă é);
 - c. Mi dó gbe nũ nũkplɔnví lée nũ alɔ e yě ɔ́ ɔ́ nũkplɔnkplɔn ɔ́ me é;
 - d. Mi ma nɔ ɔ́ nũ e nũkplɔnví lée hen ɔ́, yě ɔ́ sɔ ná ɔ́ tɔn bo bló ɔ́ nũ yě ó;

- e. Mi yí nūnywé e nūklónví lée kó tunwun d'ayí dọ nū e kplón wé è dẹ é mē lée é dó kén mē, bó dó w'azǝ ;
 - f. Mi nó dón nūklónví lée bí nū yě ní nọ kẹ nu dó nūklónkplón ọ mē.
7. Mi ba wlēwin e jexá ọ bó dón mē e ma nọ kẹ nu ǎ lée kpo yeyi kpó bónú yě ní dọ xo dó nūklónkplón ọ mē ma je tagba.
8. Mi xo dẹ bónú Mawu ní dẹ nū yǝyǝ xlé mi kpó nūklónví lée kpó.

Lě e è nọ zán nūklónmēto wema ọ gbọn e

1. **Linlin tají kpó Azǝwánú lée kpó :** Nūklónkplón dǝbǝ ọ nọ bẹ sín kándó elo ji.
 - a. **Linlin tají :** Nū e dọ tají tawun bọ nūklónví lée dọ ná tunwun dọ nūklónkplón dọkpó dọkpó mē é wē. Dọ nū kplónkplón ọ sín wuvonu ọ, mi ná kánd' é jí dọ nūklónví lée tunwun nū éné lée ganjí bó mọ nū je yě mē.
 - b. **Azǝwánú lée :** Azǝwánú kpataki e jexá nūklónkplón dọkpó dọkpó e sín xó wē è dọ dọ fí.
 - i. **DIĐE È NǞ ZAN DÓ KPLÓN NŨ MĚ Ě** – È nǞ dọ kén yě wú bo yí yě dó wǝxwē jí cóbọ nūklónkplón ọ ná bẹ.
 - ii. É nyó dọ è nǞ dọ wǝma ɔaxó e è nọ té dó kplón nū mē é, tē wewé nūklónmē tón abí dowute wiwi bó ná zán kpó gbǝta ɔaxo nūklónví lée tón kpó.
 - iii. Alijléwéma nūklónví lée tón zínzán dọ dandan ǎ. È nọ dọ wuntun nūklónkplón kándó e sín wǝkpaxwē è mọ dọ alijléwéma nūklónví tón mē é dǝ lě e è jlě gbọn dọ fí é : (SG)
2. **Nū e nūklónví dọ ná tunwun é :** È dọ nū tají dẹ lée dó nūklónkplón ọ mē bó ná gó alọ nū mi bónú mi ná kplón nū mē ganjí. È dọ ná má nū éné lée xá nūklónví lée ǎ. Mi ní xa yě dọ ayí bó ná sixú kun nūklónkplón ọ ganjí. Síńkọn nūkanbyó dẹ lée tón sín wlǎnwłán ná sọ ayímlómló dó wǝ kpeđé bó ná gó alọ bónú mi ná tunwun nūklónmē sín nū é jí mi ná tē dẹ tawun nū nūklónví lée é. Ényí síńkọn ɔagbe lée bí wē dandan ǎ, dẹ lée wē mi ná cyán d' é mē.
3. **Hwenu e è zǎn é kpó lě e è nǞ kplón nū mē gbọn é kpó :** Nū è sọ nūklónkplón dọkpó dọ tē ọ, hwenu e è nǞ zán dó kplón mē é nọ d' é mē ǎ.
 - a. Mi sọ hwenu e jexá ọ bó kplón nū nūklónví lē bónú yě ní mọ nū je nūklónkplón ọ mē, bó tunwun nū ganjí. Nū nūklónví lée tunwun nū bo mọ nū je nūklónkplón ọ mē ọ, é nyó hú è kán hwenu bọ yě má tunwun nū dẹ.
 - b. Mi flín dọ nūklónví ọ dọ ná bẹ nūklónmē tón sín Mawuxó, dẹxixo kpó kúnnuđiđe lée kpó jí; lobo ná dọ xó xá nūklónví lée dó wǝvé yǝtón lée jí bo xo dẹ xá yě dó kpó.

Nǔkplɔkplɔ̀n 1^{tn} : Axósúdu Mawu tɔn

Linlin tají

Fí e Jezu nyí Axósú de bo è nɔ nyí sɛn tɔn lée de é bí wɛ Axósúdu Mawu tɔn gbɔn. Nú Mawuví lée do tónú se nu Mawu wɛ do nú bí me ɔ́, Axósúdu Mawu tɔn ɔ́ nó do agba dó d'è jí wɛ.

Azǔwánú: È ná zán azǔwanú de do fí ǎ

Été ká nyí Axósúdu Mawu tɔn ?

XÓDODÓXÓWÚ DO GBĚTA ĐAXÓ ME

Hwenu e Jezu do zɔnlin dī gbɔn ayíkúngban ɔ́ jí wɛ é ɔ́, é má tuto tɔn xá me bí. Tuto de wɛ nyí bo è vedó dǔbǔ ǎ, bo é nyí tuto bó nɔ sɔ́ akpakpa me, bo nú mǐ kó fɔ́n bó mɔ́ mǐdǔe ɔ́, é dó ná nó do awayije dó lanme nú mǐ wɛ azǎn lée bí gbe, bónú mǐ lɔmǎ ní d'alo d'è me. È sɔ́ tuto éné sín kɛn dó akɔjewéma yǔyó ɔ́ me azɔn 98. Pɔlu do xó tɔn bo Jezu lɔmǎ do xó tɔn. È tle byó do mǐ ní xo de dó ta tɔn me.

- Mi tunwun nú e wɛ e à ?

XÓDODÓXÓWÚDO GBĚTA KLÉWÚN ME

Mi xa wǔfo éló lée bo yí gbe nú nǔkanbyó lée :

- Matie 10 : 5-8 - Éte Jezu sé ahwanvú tɔn lée dó do yě ní yi kplón me ?
- Luki 4 : 43 - Nú dǔ te wu wɛ è sé Jezu dó ?
- Mesédó 1:3 Eté Jezu ka kplón me do azǎn kandé gǔdo tɔn e é bló do ayíkúngbanji lée é hwenu ?
- Mesédó 28 : 30-31 - Eté Pɔlu ka kplón me ?

GBEĐÚDÓ

Tuto Mawu tɔn wɛ nyí Axósúdu tɔn sód'ayí. Lě e mǐ mɔ́ xa gbɔn do wǔfo éné lée me é ɔ́, linlin tají dokpó wɛ nyí bo Jezu kpó Pɔlu kpó kplón me. Mawu sín tuto éné dó ná do tají nú mǐ lo mǎ. Nǔkplónme éné wɛ Jezu kplón me do azǎn tɔn 40 gǔdo tɔn e é bló do ayíkúngbanji lée e hwenu. É do dandanme bo, nú azǎn 40 jén mi dó bó ná kplón nú gbetó lée ná ɔ́, nǔkplónme mitɔn lée dó ná nyí nú tají tawun lée. É do mǎ có, me gǔgǔ do mǐ me bo mɔ́ nú je xókwín "Axósúdu Mawu tɔn" ɔ́ wú ǎ.

AZǔ WA KPÓ NɔVÍ ĐĚVO KPÓ

- Nǔ wɛ mi ná jlé bo tɔn Axósúdu Mawu tɔn ɔ́ me gbɔn nú Klísusɛntó yǔyó lée ?

GBEĐÚDÓ

Nǔgbo me ɔ́, è ná tɔnme nú e nyí Axósúdu Mawu tɔn é nú me ɔ́, é nyí nú bó véwǔ de ǎ. Nú mǐ do Axósúdu Mawu tɔn xó do wɛ ɔ́, fí e Jezu nyí Axósú, bo è nɔ nyí sɛn tɔn lée de é bí wɛ. Hwe dǔbǔ nu e mǐ mɔ́ gbetó lée do fí de bo yě do zɔnlin dī wɛ gbɔn tónú se nú Mahu me, lobo do jlǔ tɔn wa wɛ é ɔ́, akpaxwé kléun Axósúdu Mawu tɔn dǔ ko do te do me éné lée me nɛ. Nú Jezu ma lekɔ wá bónú nú bí húzú yǔyó bo hwehuhu bí vo ǎ ɔ́, Axósúdu Mawu tɔn ná wá blebǔ ǎ.

Jezu wɛ nyí Axósú mǐtɔn

XÓDODÓXÓWÚ DO GBĚTA ĐAXÓ ME

- Do gbetó me kpaa ɔ́, nɛ wɛ axósú nó nɔ gbɔn ?
- Linlin mǐtɔn me ɔ́, Jezu cí axósú ayíkúngban jí tɔn lée dphun a ? Nú dǔ te nyí dokpó ɔ́ xá axósú ayíkúngban jí tɔn lée ? Éte ka gbɔnvo d'è me ?

Axósú e no YÍ WǎN nú me é we Jesu nyí. É we bló gbe ́. É dọ nǔtunwuntunwun hú me bí. É tunwun nú é nyọ hú nú bí é. Nú e nyọ hú nú bí é we é no ba nú mǐ me e dọ gbe ́ me lée é bí. É dọ sɛn tɔn lée nú dagbe mǐtɔn.

Mi dótó hwenuxó elo dọ axósú Tayilandi tɔn ji.

Axósúduto dọkpó we toxo Tayilandi tɔn ́ nyí. Axósú xoxó tɔn Bumibolu Aduluyadeji nyí axósú dẹdọvo dẹ bo togùn ́ bí yí wǎn n'í. Kú tɔn gúdo ́, toví lée kpó no dọ xó tɔn dagbe. É yí wǎn nú sín me Koklójóno bo éné wútu ́, toví lée bí no dọ awu koklójóno tenígbelée. Asi tɔn yí wǎn nú ahó sín sinme; bo nú tɔn lo ká nyọ toví lée nukún me. Éné zɔn bo toví lée nó dọ awu ahósinmenno axósúzángbelée. **Toví lée yí wǎn nú axósú ́ káká, lobo nú tɔn nyọ yě nukún me** so mǎ bo yě bí lée yí wǎn nú avo sín me e é yí wǎn ná é bó nó zán.

É wá je hwedenu dọ axósúdudu tɔn hwenu bo sọja lée fɔn gǔ dọ Tayilandi sín acekpikpa ́ jí. Me e dọ acekpikpa ́ jí lée fɔn gǔ dọ me e dọ sọja lée jí é jí bo yě bé hun dọ yědée jí. Me bí bé xesi dọ hùn éné ní ma wá hú gǎn bo gble nú sukpó ó. Hwe éné nu we axósú ́ dọ xó dẹ nó to ́. É byọ toví lée dọ me bí ní dọ gǔfndómejí ́ te bó so nú nú gǎnsúsó sín nǔwíwa e dọ te bo è dọ ná bló we é. Gǔfndómejí lée dọtè azɔn dọkpó. Me dẹbǔ kan nú byọ axósú ́ cóbó se tónú nú xó e é dọ é ǎ; yě bló nú e é byọ yě é kpówun bo xó fọ. Xome tle kpo dọ medé sín we ́, me ́ gbo bo no jó xó dọ. Axósú ́ we dọ xó, è ní bló nú e dọ é gbɔn jí bónú é ní vívı n'ı, we nyí nú bo dọ tajı nú yě hú nú e dọ xomesın dọ nú yě we é.

- Ne we jlǎ axósú ́ tɔn lée sín jɔhɔn no nyí gbɔn toví lée sín nǔwíwa me gbɔn ?
- Mi ko dọ axósú étɔn dɔhun kpón à ?
- Nú dẹ te wu we togùn ́ ka sè tónú nú axósú ́ ?
- Mi ka sè gbè nú Axósú Jesu lẹ e Tayilandi sín toví lée se gbe nú axósú yětɔn gbɔn é a ? Mǐ no ba ná nyọ dọ nukún tɔn me dọ nǔwíwa mǐtɔn lée bí me a ?

Mǐ nyí Axósúduto Mawu tɔn ́ sín ví, bo Jesu nyí Axósú mǐtɔn. Mǐ dọ ná no ba ná nyọ nú Jesu, Axósú mǐtɔn, bo ná nó bló nú e dọ nú mǐ lée é bí, alɔkpa e toví Tayilandi tɔn lée nó bló bó nó nyọ axósú yětɔn nukún me gbɔn e dɔhun. Nú Tayilandivı lée yí wǎn nú axósú yětɔn so mǎ, bo axósú ́ yí wǎn nú avo sín medé ́, yě lo no yí wǎn ná ́, é má dọ tajı bo mǐ dẹ lée dọ ná yí wǎn nú Jesu, Axósú mǐtɔn hú mǎ, bó dẹ xlé gbɔn gbezınzán mǐtɔn me a cé ?

Mawu ylǎ mǐ bónú mǐ ná dọ axósúdudu tɔn ayı

XÓÐDÓXÓWÚ ÐO GBẸTA ÐAXÓ ME

Mi xà Matie 6:9-10

- Eté wu Jesu no byọ mǐ dọ mǐ ní no xo dẹ ?
 - Nú Axósúdudu tɔn ná wá, bo jlǎ tɔn ná nyí wiwa.

Mawu ba ná sọ Axósúdudu tɔn dọ ayı dọ ayıkúngbanjí fı. Alɔkpa tajı we we dẹ bo è ná sọ Axósúdudu Mawu tɔn dọ ayı gbɔn :

1. È ní hwlén alındɔn gège gán bo kplá yě wá Axósúdudu Mawu tɔn me.
2. È ní wa jlǎ Mawu tɔn dọ nú bí me.

Nú mǐ ba dọ me sukpó ní wa jlǎ Mawu tɔn ́, é jexá dọ me gège ní mo hwlengán bó no se tónú nú Mawu dọ nú bí me, dọ gbezınzán mǐtɔn me lẹ e Mawu ba dọ é. Ðo nǔkplónkplón e ja é me ́, mǐ ná ke nu dọ lẹ e è ná jlá wen dagbe gbɔn ganjí é wú. É dọ mǎ có, mǐ ná flín mǐdẹe dọ mǐ dọ ná nó má wen dagbe Jesu tɔn xá kosı lée.

Mawu ylǎ mǐ bónú mǐ ní se tónú n'ı dọ nú bí me

XÓÐDÓXÓWÚ ÐO GBẸTA ÐAXÓ ME

Mi xà Kolósınu 3:17 kpó 1 Koléntınu 10:31 kpó

Mawu no ba ɔ mĩ ní no bló nũ e no nyó nukún émítɔn me é, lobo no ɔ wi ta nú émí hwe lée bí nu. Wěfɔ éné le ɔ nú mĩ ɔ, nũ debũ e mĩ ná bló ɔ, mĩ ɔ ná no bló nú gigo Mawu tɔn. Wěfɔ we lée te ɔ xógbe ɔkpó jí bó vɔ ɔ : «nũ e mĩ nó wa lée bí ». Ɖo kolósínu lée wéma me ɔ, è ɔ «**Nũ debũ** e wa we mi ɔ é ɔ, mi no **wa wa nũ lée bí** ɔ Aklúnɔ Jesu sín nyĩkɔ me; mi no **ɔ xó e ɔ we mi ɔ lée bí** ɔ Aklúnɔ Jesu sín nyĩkɔ me, bó nó dó kú nú Mawu Tɔ ɔ gbɔn jí tɔn». Ɖo koléntinu lée sín wéma me ɔ, é wǎn ɔ : « **Nũ ɔ we mi ɔ oo, ahan nu we mi ɔ oo**, abí **nũ debũ wa we mi ɔ** hũn, mi **BLÓ BÍ**, bo dó sɔ Mawu su ». Pɔlu te ɔ xó éné ɔ jí ɔ é ba ɔ mĩ ní mɔ nũ je me ɔ nũ debũ e wa we mĩ ɔ é ɔ, mĩ ɔ ná bló dó sɔ Mawu su.

- Nú midɛ lée ɔ, ně we mi sixú xɔ susu nú Mawu gbɔn ɔ walɔ e mi no zán dó ɔ nũ é me gbɔn ?
 - È ní ɔ nũ kpó nũ tunwun nú Mawu kpó, bó má nó savo ó. Mi dó kú nú Mawu nú nũ e mi ɔ é.
 - È ní dó glǎ lanme nú meɔɔ ɔ nũɔɔ hwenu.
 - È ní yl me e ma ɔ nũɔɔ sukɔ abí me é ma ɔ ɔ ǎ lée é, nu yě ní wá ɔ nũ xá me.
 - È ní bló bónu me bí ní mɔ nũɔɔ e ɔ é bo má ɔ, lɛ e é jexá me ɔkpó ɔkpó gbɔn é ɔ hwendo me.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA KLÉWÚN ME

Nũ e nũkplónvi na wa e : È nǎ ɔ te e me è no sá xwé ɔ bó é ɔ do fí é ɔ nũkplónɛ ɔxó jí. Mi gbéjé kpɔndéwú we nukɔntɔn lée kpón ɔ kpó. Mi ná wa azɔ xá nũkplónví lée bó yě ná ɔ azɔ e yě ná sixú wa ɔ kpó ganjí é wǎ (10) tɔn bó slé ɔ te ɔ jí. Mi má nũkplónví lée ɔ gběta kléwun kléwun me bó ná azɔ kpɔndéwú we ɔ ɔkpó ɔkpó yětɔn, bónu yě ní ɔ xó ɔ yědée lée me dó nũ e ná no texwi wegɔ ɔ kpó atɔngɔ ɔ kpó me é wú.

Mi lín tame do azɔ ɔkpó ɔkpó jí.

- Nunɔme ɔ te we jexá bó me e no wa azɔ éló lée ɔ ná ɔ ?
- Ně we mi ná wa azɔ éné lée gbɔn bó Mawu ná xɔ susu gbɔn yě me?

Azɔ	Nunɔme alɔkpa e jexá é	Nũ e è nǎ wa dó xɔ susu nú Mawu é
Gannú klɔklɔ abí avɔnyinya	È no yá wũ bló bó no je vo sa jí	Un na wa azɔ ce ganjí bó é ná mé. Un na jí han mla Mawu bó dó kũ n'í bó un kpé wú bo wa azɔ éné n'í.
Nũxwixwa	Nũ e è xwa ɔ mé ǎ ɔ azɔ ɔ vé wũ. Hwe gěgě nu ɔ, yě no bé azɔ dó ganme ǎ. Éné ɔ no zón bó yě no sixú fó azɔ ɔ ǎ.	Ná yá wũ bé azɔ ɔ bó xwa nũ ɔ bó é ná mé. Un ɔ azɔ ɔ wa we ɔ, un ná ɔ han jí mlá Mawu we. Éné ɔ xome ná hun mi nú azɔ e un wa nú Mawu kpó hwendo ce kpó é.

Tasúná

Jezu nyí Axósú mítɔn. Axósú e no yí wǎn nú me é we. Axósú e dó hlǎhlón bo ká ɔ nũnywé tawun é we. Nũ ɔagbe e nyó e we é no ba nú tɔgun tɔn. Ahwanvú tɔn e mĩ nyí é ɔ, mĩ ɔ ná se tónú nú sɛn tɔn lée ɔ nũ bí me, ɔ gbézínzán mítɔn me. Sɛn tɔn éné ɔkpó we nyí ɔ mĩ ɔ ná no xɔ susu n'í gbɔn nũ e mĩ no wa lée bí me.

TAMELINDÓNŬWÚ ME ƉÉSÚNƉ TƉN

Mi vó azɔ e mi no wa tegbe lée é kpɔn. Mi sɔ azɔ tegbe tɔn ée mi no wa ɔ we (2) ɔɔ me mi ba ná no xɔ susu nú Mawu ɔ hwe bí nu é. Mi je azɔ éné lée wa jí ɔ sun e ja é me.

DÈXÙXO

Mi sɔ hwenu bó xɔ ɔ nú Mawu ní gó alɔ nú mĩ bónu mĩ ná ɔ alɔ ɔ axósúɔɔ tɔn ɔ ayí me, bónu nũ e mĩ lén ná wa lée é ní nyí wiwa.

Nǔkpɔnkplɔn 2°: Lě e è nǎ dɔ́ Axósúduɖu

Mawu tɔn ayí gbɔn é

Linlin taji :

Axósúdoto ɔ sin ví e mí nyí e ɔ, Yehwewéma ɔ kplón lě e mí na no zán gbè gbɔn e mí.

Azǝwánú :

1. Ðide lée
 - a. Wěma e jí è blǝ nunɔme e jexá Axósúduɖu ɔ dɔ́ é (è nǎ wún ye tɔn ɖokpó nú gběta kléwun ɖokpó)
2. Alixlémewéma nǔkplónví tɔn (é dɔ dandan me ǎ) (SG)
 - a. Wěwwe e è blǝ dɔ́ nunɔme e jexá Axósúduɖu ɔ jí é.

Mi ba Axósúduɖu Mawu tɔn dɔ́ nukɔn

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBĚTA ÐAXÓ ME

Mixà Matie 6:25-33

- Nǔ te no myá nukún nú me lée ?
- Gbigbo me sín nǔ lée we a abí agbaza me sín nǔ ?
- Sinkɔn té Jezu ka ná?
- Ně we mí ka sixú ba Axósúduɖu Mawu tɔn dɔ́ nǔ bí me gbɔn ?

Ényí mí lén dɔ́ me e wá Jezu gón bó dɔ́ nǔ e yě ná du ɔ́ kpó nǔ e yě ná nu ɔ́ kpó ba we lée é, dɔ́ xó ná we é dɔ́ bo dɔ́ : « mi ba axósúduɖu Mawu tɔn je nukɔn » hǔn, linlin mǐtɔn sɔgbɛ ǎ. Été dɔ́ we xó éné ɔ́ ka dɔ́ ? Tínmɛ tɔn we nyí dɔ́, mí ná nó xo dɔ́ kéǝé bó ná wɔn ya nú azǝ éné lée a? Ényí mí no wa nǔ gbɔn mǎ ɔ́ gbɛ ɔ́ hɛn ɔ́, é ná nyó bo nǔ bí ná vo d' é wú a?

Nǔ ká nyó nu mí, bo me ɖokpó zán gbɛ ɖagbe nǔgbɔ ɔ́, bo wa jlǝ Mawu tɔn hwe lée bí nu : me éné we nyí Jezu (Jǎan 14: 31). Alɔkpa e è hɛn ɔ́, è nǎ ba Axósúduɖu Mawu tɔn dɔ́ nukɔn gbɔn é dǝ we nyí gbɛzínzán xwedó lě e Jezu no gbɛ gbɔn é.

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBĚTA KLÉWÚN ME

Miní gbéjé wěfo énelée kpɔn. Nǔ dǝte we yě kplón mí dɔ́ Jezu sín nuwiwa dǝlée e jí ?

- Maki 6:3 – Jezu nyí Atínkpatɔ.
- Jaan 21:9-14 – Jezu blǝ nǔduɖu nu ahwanvú lée
- Maki 1:35 – Jezu xo dɔ́ é ɖokpónɔ.
- Maki 4:38 – Jezu gbɔje.
- Jaan 2:1-2 – Jezu yì alɔwliwli tènme.
- Maki 2:15 – Jezu dǝ nǔ dǝ xóntɔn tɔn ɖokpó sín xwé gbɛ (me gègè wa tèn ɔ́ me dɔ́ gbada núduɖu we).
- Matie 14:14 – Jezu gbɔ azɔn nú me lée
- Maki 1:39 – Jezu no yi to dǝvo me, é no kplón nǔ me, bó no nya gbigbo ma wé lée.

Jezu wa azǝ bí. É kplón nǔ ahwan e xwedó é lée, é ná nǔduɖu ahwanvú tɔn lée bó ka lě nyí atínkpatɔ. Ðo hwe éné nu ɔ́, gbɛ e è zán ɔ́ nyí gbɛ titewungbe bó nyó. Ényí hwenu e é dɔ́ nǔkplón me we abí é dɔ́ azɔn gbɔ nú azinzɔnnɔ lée é kéǝé we ǎ. Jezu wa jlǝ Mawu tɔ́ ɔ́ tɔn dɔ́ nǔ bí me.

Nú mǐ dó gǎn wé bó dọ « Axósúduḍu Mawu tɔn ba wé dó nukún ́ », é dọ t́nt́n mē wé dọ mǐ ná ś hwenu mǐtɔn b́ bó ná dó xo dẹ ab́ bó ná dọ Mawuxó kédé dọ wé ǎ. É dọ nyinyí wé dọ, nǔ e wa wé mǐ dẹ lée b́ ́, mǐ dó ná bló gbɔn alɔkpa lée b́ b́nú nuwíwa mǐtɔn lée ní nyó Mawu nukún mē bo xo susu ńi.

Dodónu mǐtɔn

XÓḐḐDÓXÓWÚ ĐO GBĚTA ĐAXÓ MĚ

- Nē wé mǐ hen ́, mǐ ná kplón bo nɔ gbɛ bo nyó Mawu nukún mē gbɔn ?
 - *Mǐ dó ná nɔ wa nǔ xwedó Mawuxó ́*

Nú mǐ xo nǔ dé bo nǔ éné ́ nyí nǔxɔkwé ́, è nɔ ná mǐ wěma e t́nme lē e è ná zán nǔ éné gbɔn e d'é jí. Azǎxwé e bló nǔxɔkwé e mǐ xo é wé nɔ wlán nǔt́nmewéma éné. Azǎxwé ́ tunwun lē e è ná zán nǔ éné gbɔn bo é ná dọjí ganjí é. Nú mǐ ba ná dọ nǔxɔkwé mǐtɔn sín lē ganjí ́, é nyó dọ mǐ ní xa nǔt́nmewéma éné e è bló d'é jí é ganjí.

Nú dọkpó ́ wé nyí kpó Mawu kpó. É bló gbɛ ́. É bló mǐ gbetó lée. Bo ká tunwun lē e é ná bló gbɔn b́nú gbɛ ́ kpó gbézínzán mǐgbetó lée tɔn kpó ná nyó nú mǐ é. Éné wútu wé é wlán nǔt́nmewéma dọkpó dọ gbɛ ́ jí. Nǔt́nmewéma éné ́ wé è nɔ ylo dọ Mawuxówéma. Đo Mawuxówéma ́ mē ́, é t́nme lē e mǐ ná zán gbɛ mǐtɔn gbɔn bo é ná nyó ganjí é. Mawuxówéma hen nǔnywé e sín hudó mǐ dó bo ná gbɔ azɔn e je wé gbɛ ́ b́ kpó togùn e gba lée kpó dẹ é. Nú mǐ ba ná nɔ gbɛ ganjí b́nú gbɛ vív́ nú mǐ, lobo nú togùn e tentin mǐ dẹ é lo ná dý walo bo xwedó Mawu ́, mǐ dó ná xa, bo mɔ nǔ je mē, bó zán nǔ e è wlán d'é mē lée e d'é jí dọ nǔ e kan gbɛ mǐtɔn lée é b́ mē.

XÓḐḐDÓXÓWÚ ĐO GBĚTA KLÉWÚN MĚ (Lē e é jló mē gbɔn e)

- Sén tē lée wé mǐ mɔ xa dọ Mawuxówéma ́ mē ?
- Đagbe tē wé sén éné lée ná wa nú mǐ?

GBEDÚDÓ

È ní zán Mawuxówéma ́ dọ nǔ e kan gbɛ mǐtɔn lée é b́ mē

Mawu ná Mawuxówéma ́ mǐ bo é nɔ xlé lē e mǐ ná nɔ gbɛ gbɔn bo nyó Mawu nukún mē é. Nú mǐ ba ná se tónú nú Mawu dọ nǔ b́ mē dọ gbézínzán mǐtɔn mē ́, mǐ dó ná mɔ nǔ je nǔ e Mawuxówéma ́ nɔ kplón mǐ lée é mē. Aní mē wé nǔ e dọ Mawuxówéma ́ mē lée é nyí dọkpó ́ ab́ é gbɔn vo kpó hwendomewalo mǐtɔn dodó lée kpó dẹ? Nú mǐ ba ná dọ Axósúduḍu Mawu tɔn ayí dọ ayíkúngban jí ́, mǐ dó ná tunwun alí Mawu tɔn lée bo xwedó.

AZǎWIWA ĐO GBĚTA KLEWUN MĚ (SG)

Nǔ e nǔkplónv́ ná wa é : Mi má nǔkplónv́ lée dó gbɛta kléwun kléwun mē. Mi ná **ĐIDE E È Nǎ Zán Dó Kplón Nǔ Mē É** sín wěxwe e è bló dó "nɔmē Axósúduḍu Mawu tɔn" jí é dọkpó gbɛta dọkpó dọkpó. Mi bló kpondéwuzó dó ayímlóxwi nukontɔn ́ jí nú gbɛta kléwun kléwun dọkpó dọkpó, bo ná byó yě dọ, nú gbɛta de yá wǔ f́ ́, é hen ́, é ná gó ayímlóxwi dǎvo e sín azǎ ná.

Mi wa azǎ dó tɛdide ́ mē. Nú mǐ ś azǎ e è ná wa dó tɛdide ́ mē lée é ́, mi ná gba tame dó nǔ e hwendomewalo dodó mǐtɔn lée nɔ dọ é wú; bo ká ná kpón wěfo lée ba dó tunwun nǔ e Mawuxówéma ́ byó dọ mǐ dó ná bló é.

GBEDUĐO

Hwenu e gbɛta kléwun kléwun lée f́ azǎ yětɔn é ́, mi ná kpɔn azǎ e yě wa é dǎ je dǎ gúdo lobo ná byó gbɛta lée dọkpó dọkpó dọ yě ní má azǎ e yě wa é xá mē b́.

Nunɔmɛ alɔkpa e jɛxá é	Wěfo e mɛ è wɔ̃n dó e	Hwɛndomɛwɔlɔ dodó mĩtɔn lée	Nũ e Axósúduɔ Mawu tɔn byó é
Lě e gǎn lée ná nɔ hɛn yěděe gbɔn é	Matie 20:25-28	Ahwanvú lée wɛ nó sɛn gǎn bɔ gǎn nó zǎn yě. Gǎn nó zón nũ mɛ kpó acekpikpa kpó.	Gǎn lée nó wa azɔ bó nó zán yěděe nú ahwanvú yětɔn lée.
Lě e asú e mĩ nyí é ɔ́, mĩ dọ ná nó wa nũ gbɔn é	Kolósínu 3:19 1 Piyée 3:7 Efézinu 5:25, 28, 33		
Lě e así e mĩ nyí é ɔ́, mĩ dọ ná nó wa nũ gbɔn é	Bíbémɛ 2:18 Efézinu 5:22-24, 33		
Lě e mĩ dọ ná nɔ hɛn vĩ lée gbɔn é	Đehan 127:3 Efézinu 6:4		
Lě e mĩ ná nɔ hɛn nɔzo mĩtɔn lée gbɔn é	Matie 22:36-40 Luki 10:25-37		
Lě e mĩ ná nɔ wa nũ xá kentó mĩtɔn lée gbɔn é	Lucki 6:27-31		
Nunɔmɛ e mĩ na dọ kpánukɔn azɔ é	Kolósínu 3:22 – 4:1 Efésínu 6:7-8		
Nunɔmɛ e mĩ ná dọ kpánukɔn ayí e jí mĩ dẹ kpó nũ e lédó mĩ lée kpó é	Đehan 24:1 Bíbémɛ 1:28-30 Bíbémɛ 2:15		
Nũ e dọ tají hú nũ bí é	Matie 6:25-34 Matie 22:36-40		
Nunɔmɛ e mĩ ná dọ dọ kú kpó gbetó sín kú e é ná kú é kpó wú é	Jăan 11:25-26 Eblé 2:14-15 Nũdɛ xlémɛ 1:17-18		
Nunɔmɛ e mĩ ná dọ dọ wuvé hwenu é	Luki 6:22-23 2 Koléntinu 1:8-11		

XÓDODÓXÓWÚ ĐO GBĖTA ĐAXÓ MĖ

- Hwɛndomɛwɔlɔ éné lée kpó Axósúduɔ sín wɔlɔ éné lée kpó ɔ́, dẹ tɛ lée wɛ dī yědée hú dẹ ? Đě tɛ lée wɛ gbɔnvo nú yědée tawun ?
- Mi tunwun akpaxwé dẹvo lée bɔ hwɛndomɛwɔlɔ zínzán ɔ́ gbɔn vo nú Mawuxówéma ɔ́ sín nũ é dọ é a ?
- Ně wɛ mĩ nă jɛ wɔlɔ mĩtɔn lée dý ɔ́ jí gbɔn bónú é ní sɔgbɛ xá nũ e Mawuxówéma ɔ́ byó dọ mĩ dọ ná wa é?

Tasúná

Nũ ɖagbe sukpo ɖo hwendomewalo mĩton lée me. Hwendomewalo dɛ lée no kplɔn me ɖo è ní gó alɔ nú mɛdée, dɛvo ká no kplɔn nũ mĩ dó ya e è nã ké nú hɛnnu metɔn é kpó lɛ e è dó ná wa azɔ ganjí gbɔn bo wlibo nú nũ e Mawu ná mĩ lée e kpó jí. Lo ɔ, hwendomewalo lée bĩ we ká dó nũ bo é sɔta nũ e Mawuxówéma ɔ ɖo lée gɛgɛ. Nú mĩ jló ná se tónú nú Mawu ɔ, mĩ dó ná ba nũ e gbɔnvo ɖo hwendomewalo mĩton me kpó Mawuxówéma ɔ kpó me é. Mi ná tɛnkpɔn bó sekpo nũ e Mawuxówéma ɔ kplɔn me é bó má no hɛndomewalo mĩton lée kédé jí ɔ.

Mi kpɔn tɛɖiɖe e mĩ ɖe ɖo aga ɔ ganjí bó kpɔn ɖo mĩ sixú húzú nũ ɖokpo abĩ we mɔ dó lɛ e Mawuxówéma ɔ byó gbɔn é jí a ?

Nǔkplónkplón 3: Nǔ e Mawuxówéma 3 dọ dó azǎwíwa wú é

Lìnlin taji

Azǎ lée bí hen 3, yě ná sọ susu nú Mawu. Mí dọ ná wa azǎ mǐtɔn dó sọ susu nú Mawu.

Azǎwánú:

1. Alìxlémewéma nǔkplónvì tɔn (SG)
 - a. Lě e Mawuxówéma 3 tìn nǔ me dó azǎ jí gbɔn é

Xónusódote

XÓDODÓXÓWÚ DỌ GBẸTA ẸAXÓ ME

- Nǔ nyanya we azǎ nyí a abí nǔ ɖagbe?
- Lǎdídó té lée we dọ xó dó azǎ wú dọ gbe mitɔn lée me ?

Mi xa Bibéme 1:28

- Nǔ té Mawu dọ nú Adamu je nukɔn ?
- Adamu kó ɖu atínsínsén cóbɔ Mawu dọ xó éné n'í we a abí hwenu e é ma kó ɖu ǎ é we é dọ xó éné n'í?

Mi xa Bibéme 2:2

- Été sín gbɔje we Mawu gbɔje ?

Mi xa Maki 6:1-3

- Éte wa we Jezu ɖe cobo wa bé nǔkplónmezó ?

Lě e mǐ mɔ xá gbɔn dọ wěfɔ éné lée me é 3, Mawu w'azǎ, bó bló mǐ dó apkajlé tɔn me wútu 3, é bló mǐ bó mǐ dọ ná w'azǎ. Ẹo Bibéme 3, cobónú hwɛhuhu na byó gbɛ 3 me 3, gbɛtɔ kó dọ azǎ wa we.

Wi e dò azǎwiwa me é

Ẹo Hwlitiwéma me 3, mǐ se dọ Hwliti hɔn xwedó asú tɔn nɔ dọ adɔ e wa é wútu, lobo ka nyí yatɔnɔ tawun. Yě lékɔ yi Mɔwabu dọ yě se dọ nǔdúdu dọ dǎn. Hwliti mɔ azǎ dọ Bowazi gle me, dọ Bowazi 3 se lě e é nɔ wa nǔ gbɔn xá asú tɔn nɔ gbɔn é bó ké ya tɔn n'í.

Mi xa Hwliti 2:15-16

- Nǔ té we Bowazi bló bo wá alɔɔ nú Hwliti ?
- Ně gbɔn mi mɔ dọ é kún ná ble-núkún i tɔlɔ ó ?
 - È bló mǐ bó mǐ dọ ná wa azǎ wútu 3, mǐ nɔ mɔ wi dọ azǎwiwa me hú mi dọ alɔɔ me ɖěvo tɔn mɔ we. Azǎ e Bowazi ná Hwliti é 3, wi we é dọ n'í.

Mawu ba dọ mǐ ní nɔ kpé nukún azǎ wú ganjí

XÓDODÓXÓWÚ DỌ GBẸTA KLÉWÚN ME (SG)

Été wú mǐ ka dọ ná nɔ wa azǎ ? Mi xa Wěfɔ élé lée bó dọ nǔ e mi hen dọ nǔkplónkplón élé me é.

- 1 Tesaloníki 4:11-12 – *Nɔzo mitɔn lée ná sí mi bó mi ná nɔ meɖé kan nu ǎ.*
- 1 Timote 5:8 – *Bɔ mi na bló nǔ e hùdó hwedo mitɔn tɔn lée.*

- Efesinu 4:28 – *Bo na mò nũ bo na me e dõ hũdo tɔn me lée é.*

GBEÐÚÐÓ

XÓÐƆDÓXÓWÚ ÐO GBĖTA ÐAXÓ ME

- Mi lén ɔ Mawu ba ɔ mĩ ní nɔ wa azɔ a ?
- Nunɔme dẽ té me lée nɔ ɔ kpaa dó azɔ wú ?
- Nunɔme dẽ té mi lén ɔ mĩ ɔ ná nɔ ɔ dó azɔ wú ?

Mawu ba ɔ mĩ me bĩ ní nɔ w'azɔ. Cobónú hwehuhu ná byó gbe ɔ me ɔ, Adamu ko ɔ azɔ wa we ɔ jíkámézówatɔ. Nú mĩ ɔ azɔ wa we ɔ, mĩ ná kpé wú bo bló hudó e nyí mĩtɔn tɔn lée, bó ná sixú ná nũ yamɔnɔ lée, bó ná nũ dó agun me. Azɔ nɔ ba wi nú mĩ bó nɔ zón bo mĩ nɔ gó alɔ nú mĩdɛe gbɔn nũnyówa mĩtɔn lée me.

Nũ e nyí azɔ e bĩ we nɔ xɔ súsu nú Mawu

XÓÐƆDÓXÓWÚ ÐO GBĖTA ÐAXÓ ME

- Ðo hwendo mĩtɔn lée me ɔ, azɔ dẽ ɔ nukɔn nú dẽ we a ? Ani me we azɔ dẽ ɔ nukɔn nú dẽ ɔ ?
- Azɔ dẽ té Mawu ná Adamu ? (*É ná le jikpágle bo sun nyĩkɔ kanlin lée -Bibéme 2:15-20*)
- Azɔ dẽ té Mawu ná Nɔwée ? (*É ní bló tɔjĩhún ɔokpó- Bibéme 6:13-14*)
- Azɔ dẽ té Mawu ná Jedenyɔɔ ? (*É ní fùn ahwan xá kéntɔ Izlayéli tɔn lée - Hwedɔtɔ 6:14*)
- Azɔ dẽ té Mawu ná Moyizi ? (*É ní ɔe togun Mawu tɔn sín Ejíputome Tíntón 3:10*)
- Mi lén ɔ Mawu ná ba ɔ me éné lée ní kun agun abĩ yě ní ɔ Mawuxó ɔ we bo jó azɔ e É zón yě é dó a ?
- Mi vedó ɔ yehweno lée ná xɔ akwé Mawu nukún me hú me éné lée we a ? Xlɛ tɔn ɔ, azɔ e Alɔn wa ɔ xɔ akwé hú ée Moyizi wa é we a ?

Ðee meɔ lée nɔ mɔ ɔ azɔ dẽ hú gán dẽ é ɔ, é ɔ mɔ ɔ Mawuxówéma ɔ me ă. Glɛkinu lée sín hwendo me me we é nɔ mɔ linlin éné ɔe káká bɔ Mawuséntɔ lée akpa ɔokpó yí ɔ mɔ, káká je hwenu e agun ɔ húzú walɔ dó é. Glɛki sín me lée nɔ lén ɔ gbigbo me sín azɔ hú gán, bo ɔ wi ta nú Mawu hú azɔ dẽ lée bĩ, bo azɔ dẽ lée kún xɔ akwé nukún tɔn me sɔ mɔ ɔ.

É ɔ mɔ co, Mawuxówéma ɔ sín Hwenuxó ɔ ali éné ɔ nu gbɔn vo. Mawuxówéma ɔ bé kpó Mawu kpó sín hwenu e é bló wɛké ɔ kpó ayíkúngban kpó e. Ðo Bibéme 2:8 me ɔ, mĩ mɔ ɔ Mawu bló jikpá. Nú mĩ ɔ azɔ wa we ɔ gleme ɔ, mĩ ɔ ná nɔ flín mĩdɛe ɔ Mawu we nyí jikpáglezówatɔ nukɔntɔn ɔ. Nũ e Mawu ko bló sín xwe ko yi gɛgɛge ɔ wa we mĩ ɔe. Nú Mawuxóɔɔ alɔ wen ɔagbe jlálá nyí azɔ bo ɔ wi ta nú me ɔ, mɔ ɔokpó ɔ jén jikpámegle, glezówiwa, atínkpikpa abĩ nũkplónme lɔ nyí azɔ bo ɔ wi ta nú me. Ényí me e ná kplón Gbigbo me sín nũ lée mĩ é kéɔ sín hudó we mĩ ɔ ă; amɔ mĩ lɛ ɔ hudó me e ná le gle bo mĩ ná mɔ nũ bo ɔu é abĩ me e ná gbá xɔ bónú mĩ mɔ xɔ bo nɔ me é kpódó me e ná kplón nũ ví mĩtɔn lée é kpán.

Nɔví Loláan

XÓÐƆDÓXÓWÚ ÐO GBĖTA ÐAXÓ ME

Dawe ɔe jɔ ɔ Flansetome ɔ xwe 1608 vlame. É huzu Klísuséntɔ ɔ hwenu e é ɔ xwe 18 é. Ée é ɔ xwe 20 é ɔ, é sɔ gbeta bo zé gbézán tɔn bĩ nú Mawu bo byó xwédo yehweno lée tɔn me bo è sun nyĩkɔ e ɔ nɔví Loláan. É mɔ ɔ nú émi byó yehweno lée sín xwédo me ɔ, émi ná sɔ hwenu émĩtɔn bĩ bó ná xɔ ɔe ná ɔ agunxome, bó ná kpé Mawu wú bó sen ganjí. É lén mɔ co, nũdúɔɔɔɔɔɔɔɔ wa we é nɔ ɔe ɔ yehwenchwedo ɔ me. Káká nú xwe wɔ (10) ɔ, xome nɔ ɔ nɔví Loláan sín we ɔ adoxwesa e é nɔ ɔe bo nɔ ɔ nũ ɔa we, hwenu e me dẽ lée nɔ ɔ agunhɔme é wútú. É nɔ cí n'í ɔ azɔ éye tɔn má xɔ akwé sɔ meɔ lée tɔn ɔhun.

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBĚTA KLÉWÚN ME (SG)

- Nú mi kpe noví Loláan ɔ xwe 10 éné lée me ɔ, nŭkplónme té mi ná ná ɛ ?
- Mi lén ɔ azɔ yehweno lée tɔn ɔ agunxome xo akwé hú nŭɔɔɔɔ noví Loláan tɔn ɔ aɔoxwesa we a ?
- Mi xa wéfo élo lée bo kpón lě e mi ná zán dó xó éné wú gbɔn é.
 - 1 Koléntinu 10:31
 - Kolósinu 3:23

GBEÐÚÐÓ

Ée noví Loláan wa nŭdúɔɔɔɔɔɔ ɔ nú xwe wó gúdo é ɔ, é wá mo ɔ émi hen ɔ, émi ná w'azɔ nú Mawu ɔ fí dɛbŭ e émi mo émiɔɔe de é. **Été ɔyɔ ɔ gŭn tɔn ?** É tunwun din ɔ LĚ E ÉMÍ ÐO AZɔ WA GBɔN WE é kpó NINOME e émi nó dó dó azɔ émitɔn wú é kpó hen ɔ, yě ná dó wi ta nú Mawu bó xo susu n'í!

Noví Loláan kpo ɔ nŭɔɔɔɔɔ wa we, amɔ din ɔ, é mo ɔ émi ɔ nŭ ɔa we bó ɔ gannú klo we ɔ tónú se nú Mawu me ɔ, kpó émi ɔ Mawu sen we ɔ agunxome kpó ɔ, Mawu gbɛɔ ɔ sín tenuno ɔokpó ɔ me we émi ɔ, bó nyí nŭ ɔokpó ɔ.

Nú nŭ e mĩ bló ɔ má nyí hwɛhuhu sín nŭ ă ɔ, Mawuxówéma ɔe xlé mĩ ɔ Mawu nó kpón lě e mĩ bló nŭ ɔe gbɔn é hú nŭ e mĩ bló é. Nŭ e mĩ no wa lée é ɔ, bí we hen ɔ, é na ná susu Mawu.

XÓÐÐÓXÓWÚ KPÓ NOVÍ ÐĚVO KPÓ

- Nú azɔ bí hen ɔ, é ná xo susu nú Mawu ɔ, nŭ te hen ɔ, é ná ɔyɔ ɔ linlin e mĩ nó dó dó azɔwiwa wú é me ?
- Nŭ mo dó azɔwiwa wú mitɔn húzú nŭɔe ɔ lě e mi no wa azɔ gbɔn é wú a ?

Mawu nó kpón lě e mĩ nó wa azɔ gbɔn é

Mawuxówéma ɔ ɔ azɔ dɛ hú gŭn dɛ ă. Nŭ ɔ mɔ có, é ka kplón nŭ gégé mĩ dó lě e mĩ ɔ ná nó wa azɔ mĩtɔn lée gbɔn é jí. Fínfón mĩtɔn ɔ, mĩ no ɔibla zán kéze mĩtɔn bí dó wa azɔ. É ɔ mɔ ɔ, mĩ ɔ ná gbéjé lě e mĩ no wa azɔ gbɔn é kpón ganjí.

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBĚTA KLÉWÚN ME (SG)

Mi ní kpón wéfo élo lée. Nŭ te wéfo éné lée kplón mĩ dó azɔwiwa wú ?

- 2 Tesaloníki 3:10-12 – *Nú a ma wa azɔ ă ɔ, a ɔ ná ɔu nŭ ă.*
- Nŭnywéxó 10:4 – *Fɔnlin ɔ, ya we é nó dó me; kan ván bó wa nŭ ká nó dó ɔokun nú me.*
- Nŭnywéxó 19:15 – *Fɔnlin ɔ, amla we é nó zón me hwebĩnu ; me e ma nó wa nŭɔe ă ɔ, xové we é nó no.*
- Nŭnywéxó 21:25 – *Fɔnlínno ɔ, nŭjlóme tɔn lée no hu i; ɔ é nó gbé ɔ émi kún ná sɔ gbɛye ó.*

Wéfo élo lée ka kplón nŭ mĩ dó lě e mĩ ɔ ná nó wa azɔ gbɔn é wú a?

- Kolósinu 3 : 23 – *Azɔ dɛbŭ e wa we mi ɔe é ɔ, mi bló ɔi Aklúnɔ wa azɔ ná we mi ɔe ɔɔhun, é nyí gbɛɔ lée wa ná we mi ɔe ă.*

GBEÐÚÐÓ

Mawuxówéma ɔ te dɛ jí ganjí ɔ mĩ ɔ ná nó wa azɔ ɔésú tawun bó ɔ ná ɔi fɔnlin ă. Mĩ ɔ azɔ wa we ɔ, mĩ ɔ ná nó bló ɔi Mawu we nyí gŭn mĩtɔn ɔɔhun!

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBĚTA ÐAXÓ ME

Jezu zán gbenino tɔn akpá gégé dó wa atínkpatɔzɔ. Nú mi Sixú mo ɛ hwenu e é ɔ xɔgbátɔzɔ wa we é ɔ :

- Été mi ná mo dó lě e azɔ tɔn mé gbɔn é wú ?

- Do ada húzú nú nǔ lée hwenu ʔ, nǔ ma dó ayi tɔn ɔkpó dyʔ ɔ lě e Klísusɛntʔ lée nɔ wa azʔ gbɔn dʔayí é mɛ. Nukɔntɔn e mɛ lée sɔ Mawuxówéma ʔ bo je xixa jí bo kpón lě e yě hen ʔ, yě ná zán gbɔn dó gbezínzán yětɔn wu é nɛ. Hwe éné nu ʔ, nú atínkpatʔ dé bló tavo dé ʔ, é nɔ kpón ɔ tavo ʔ glɔ ʔ ká mé lě e tavo sín wútu lée mé gbɔn ʔ a jí. É nɔ ɔ dʔayime nú éǔǔe ɔ Mawu ɔ tavo ʔ wútu lée kpó glɔ tɔn ɔ́sú kpó mɔ wɛ, bɔ éné wútu wɛ é nɔ dó gán bo nɔ bló ganjí ba dó nyʔ Mawu nukún mɛ. Nǔzínzán e mɛ lée nɔ bló hwe éné nu lée nɔ nyo tawun hú ée bló wɛ yě de égbɛ din é.

Nū e nūkplónmetś ná wa é : Mi byś gbęta ɖokpó ɖokpó ɖo é ni kpón azś ɖokpó bo sś (kpóndewu tɔn we nyi : nūkplónmetś, glézówatś, xɔmejladótś) lobo kpa ayihún we kpó e kpó : ayihún nukɔntɔn ś ná xlé me ɖokpó bo é ná ɖo azś éné wa we nú susu Mawu tɔn, bo me weqś ś ná xlé bo azś tɔn wiwa ná kpa qiqo nú Mawu ǎ.

ΧΟΘΟΔΟΧΩΨ ΔΟ ΓΒΞΤΑ ΞΑΧΟ ΜΕ

- Nĕ we è no xo susu nú Mawu ɔo azɔ metɔn me gbɔn ?
- Nĕ we azɔwiwa metɔn ma no xo susu nú Mawu ă gbɔn ?
- Nũ te lée we mĩ hen ɔ, mi ná gɔ nú ée mĩ ɔo wayi din lée ?

TAMELINDÓNŬWÚ ME ÐÉSÚNƆ TƆN

Milín tamé dó azǵ mĩtɔn wú. Alɔkpa dǵ tɛ mĩ nɔ zán dó kpa susu nú Mawu gbɔn azǵwiwa mĩtɔn mɛ ? Mĩ byó Mawu dɔ é ní dɛ nú é émí ná bló bó lé só nyíko tɔn su d' é jí gbɔn azǵwiwa émĩtɔn mɛ é xlé émí.

Nǔkplónkplón 4°: Akɔta léé só Mawu dó dó

Axósú

Línlín taji : Axósúduqu Mawu tɔn ɔ dó ná dɔn dɔ́dɔ́y dó gbézán mĩtɔn léé mɛ; é ká nyí gbézán mĩtɔn léé kédé mɛ wɛ ă, lo ɔ é dó ná dɔn dɔ́dɔ́y dó akɔta léé bĩ mɛ.

Azɔwánú

1. Alixlémewéma nǔkplónví tɔn (SG)
 - a. Axósúduqu ɔ dó ayíkúngban jí – xóɔɔdóxówú sín nǔkanbyó
2. Nǔwlánwéma ɔaxó (gblogblo)
3. Nǔwlánkpóví avìdonu abĩ nǔwlánkpo wěmate tɔn

Mĩ ní só Jezu dó akɔta mĩtɔn xósú

XÓƆƆDÓXÓWÚ ĐO GBẺTA ƆAXÓ MẺ

Mi sixú kpón Jezu dī akɔta mĩtɔn sín axósú a ?

- Ényí mi só é dó dó axósú mĩtɔn ɔ, nǔ té ma ka ná sɔ gbe xá jlǒ tɔn ă bɔ é ná dɔ́y ?
- Nǔ té ka ná sɔ gbe xá jlǒ tɔn bɔ é ná yí gbe ná ?

Nǔ e nǔkplónmetɔ ná wa e : Nú gbɛta ɔ dókén dɔ́dɔ́y e toxódótɔ léé nǔ bló dó toxo léé mɛ é kédé jí hǔn, mi ní flín yě dó hwenu e Jezu dó ayíkúngban jí é ɔ, é kún dɔ́y toxódótɔgán léé ó. Ahwanvú tɔn léé védó dó é ná gba toxóduqɔ sín tuto e qe hwe éné ɔ nu é wɛ sín, é ká bló mǎ ă.

Nú gbɛta ɔ má sixú lín tame ganjí bó mɔ xó bó dó ă hǔn, mi zán nǔkanbyó mɛ é ló léé bónú xóɔɔdóxówú ná bɔwǔ nǔ yě:

- Éte Jezu ná bló kpannukɔn asúkúsi léé kpó tɔ́cyɔví léé kpó ?
- Ně wɛ é ná bló gbɔn bɔ hěnnu léé ná lě syén d'é jí ?
- Azǎ té é ná wa bónú mɛ bĩ ná mɔ sin zinzin bo nu, xɔ ɔagbe bó dǎ mɛ, nǔdúdu bó dǔ, mɛ bí sín lanmɛ ná nǔ ganjí, bɔ zunkó, ayisun kpó sin gblégbélé léé kpó má ná dóya nú mɛ ă, bo ná bló ali ɔagbe nú toxo ɔ ?
- Azǎ dǎ te é ná wa bónú ví léé ná yi wěmaxɔmɛ ganjí bɔ mexo léé lo ná mɔ nǔ bó kplón ?
- Été é ná bló kpannukɔn ahannumú, azɔnunu, lotoliixuxo, kpódó nǔ gblégbélé dǎvo e nó dó mĩ dɔn wɛ hwebinu léé é kpán ?
- Été é ná bló kpannukɔn zingidi – hunnyahunnya dó asú, asì kpó ví léé kpó tentin ?
- Ně wɛ é ná bló gbɔn bɔ kancíá e dó gbétɔ léé tentin ɔ ná nyó d'é jí ?

Axósúduqu Mawu tɔn dó ayíkúngban jí

Đo Mawuxówéma ɔ mɛ ɔ, mĩ mɔ kpɔndéwú dɔkpó bɔ é kan akɔta nǔdítɔ dǎ se tónú nú Mawu dó nǔ bĩ mɛ, lobo Mawu wɛ du axósú dó yě nu léé é.

XÓƆƆDÓXÓWÚ ĐO GBẺTA KLÉWÚN MẺ (SG)

Nǔ e nǔkplónmetɔ ná wa e : Mi byó gbɛta léé dó yě ní wlán nǔkanbyó éné léé dó azǎ é ló sín bibéme.

Mi xà Mesédó 2:42 -47, Mesédó 4:32-35 bó yí gbe nú nǔkanbyó léé.

- Nǔ té nǔdítɔ yǎyó léé bló dó nǔ e mi xa léé é mɛ ?
 - Yě dó kan dó mesédó léé sín nǔkplónmɛ léé wú (kpó tónú se nú Mawu kpó), yě nó kplé hwéhwe, bó nɔ dó kan dó kɔndokpó nǔdúdu kpó dexuxo kpó wú, yě nó kpa Mawu, bó nó xo nǔ yětɔn léé

kplé, lobo na má do yědée téntin lě e nũ tɔn hudó me ɔkpó ɔkpó gbɔn é, yě nó do Mawuxo ɔ má xá yědée we.

- Gbigbo me abí agbaza me sín nũ we nũ éné lée nyí a ? (Wè lée)
- Sínkɔn té w'è ná ?
 - *Hěntɔnɔ dẹbũ do yě me ă, bo nũ yětɔn nyó me dẹ lée nukún me káká bo me gěgě lě dī nũ d'è jí.*
- Nũ mí do nũ wa we Klísusentó nukɔntɔn lée ɔɔhun ɔ, nẹ we nũ hen ɔ, é na cí gbɔn do téntin mĩtɔn do akɔta mĩtɔn lée me ?

GBEDÚDÓ

XÓDƆDÓXÓWÚ DO GBĚTA ƆAXÓ ME

Mi nú mí ní jlé akɔta mĩtɔn lée dó Klísusentó nukɔntɔn lée wú bo, me gěgě nó dī nũ nú Klísu, bó nó dī zɔnlin gbɔn tónusise me, bo mí ná nó kplé nũ e mí dó lée bó má, lobo wamamɔnɔ dẹ ná do mí me ă. Mĩ lo hen ɔ mí ná cí Klísusentó nukɔntɔn lée ɔɔhun. Akɔta gěgě do gbɛ ɔ me bó kpo do nũ wa we Klísusentó nukɔntɔn lée ɔɔhun.

Mi ní xá hwenuxó toxo we tɔn bo yě ba na dó Axósúduɔ Mawu tɔn ayí.

Hwenuxó 1: Nya ɔkpó tíin do Ɛndito me, bo yi gletoxo e me é wa azɔ ɔe d'ayi é. É kanbyó nyńnu gletoxo ɔ tɔn lée do nẹ we toxo yětɔn ná cí, nú Jezu we nyi toxósú gletoxo yětɔn tɔn é jí. Umulayi ée nyi nyńnu ɔkpó do nyńnu nũgbɔ ɔɔtɔ lée me é ɔ yi gbɛ bo ɔ : gletoxo mĩtɔn ná nyí toxo e me gbɛɔkpɔ kpó alɔɔnúnɔzo kpó ɔe é. Ɖo é tunwun ɔ lě e gletoxo yětɔn ɔe gbɔn é ɔ kún kpa susu nú Jezu ó. Hěnnu ɔkpó ɔkpó do gbɛ nú éɔdée bó nó ba ná wa nũ dó kpɔ xá hěnnu dẹvo ă. Ɖó xósín éné e é ná é wutu ɔ, yě sɔ lanmenánɔganjí sín gběta ɔkpó kpó alɔɔnúnɔzo sín gběta ɔkpó kpó d'ayi. Nyńnu wěne (14) e ɔ alɔɔnúnɔzo gběta ɔ me é je kplé bló jí hwɛhwɛ kpó akpakpa ɔaxo ɔe kpó. Gběví lée je akwé kléwun kléwun xokplé jí bo hun akwéxwégbá ɔkpó bo nó kɔn d'è me, lobo je wũve e nyí gletoxo ɔ tɔn lée é bló jí dó kpó. Yě sɔ Umulayi gbětagan bo é zán gǎnwalo e é ɔe e bo to azɔ lée, lobo ɔn gletoxo ɔ bí bo, é nyí Jezu we nyí gǎn nũ yě ɔ, nũ e yě ná bló lée é ɔ, yě je nũ lée bló jí.

Hwenuxó 2: Mawuxówéma kplɔn xwé sín nyńnu lée do Wugandá, bó sɔ gbɛta ɔ é mí ná wa azɔ nú gletoxo é mí tɔn lě e Jezu ná bló gbɔn é ɔɔhun. Yě bló tuto yětɔn nukɔntɔn ɔ ganjí, bo kpló zunkó e lédó nũdúɔɔɔasaxo ée ɔ toxo yětɔn me é ɔkpó. Nyńnu we ɔ nyńnu lée me bó byó nũdúɔɔɔasaxo ɔ sá kpó akónkpínkpán kpó (dó kpaa ɔ, agaletó lée we nó yi nũdúɔɔɔasa tén). Yě byó gbɛ bó kpló sunkó e d'è me lée é bí. É kpácá me e ɔ nũdúɔɔɔasaxo ɔ sá lée bo yě no kńnu bo ká yí gbɛ nú azɔ e wa we yě ɔe é. Nyńnu lée ɔn toví lɛ bo me gěgě dó jló bó yí gbɛ ɔ é mí ná wa azɔ nú toxo ɔ. Gběta ɔ kun kódo we. yě kun kódo ɔ ɔkpó nú zunkó e nó nyɔ lée ; bó kun kódo wegɔ ɔ nú zunkó e ma no nyɔ ă lée é. Ée nũdúɔɔɔasaxo sín me lée mɔ ɔ yě ɔ sunkó lée kpló we é ɔ, yě site bo gó alɔ nú yě. É víví nú toxo ɔ bí bo nũdúɔɔɔasaxo sín me lě je nũdúɔɔɔasa sín tenme lée hen dó mĩm'è jí jí. Ɖó toxo ɔ bí dó xomɛhunhun dó nyńnu lée wú wútu ɔ, yě sɔ gbɛta bo me ado-cigán nú hwendo lée, lobo ná sinhennú nabidé me e ma ɔ meɔé ă lée é. Ado-cigán ɔ nyí adogwle ɔagbe ée me è ma no zán nakí sukó ɔe ă é. Gběta ɔ lě to nũwiwa ɔaxó ɔkpó : « bó é kan gletoxo sín axìgbígbá ». Gletoxo ɔ sín nyńnu lée nó zɔn aliga nú ganme gěgě cobo nó yi sa mǎ kpó nũsisa dẹvo yětɔn lée kpó ɔ axi e lín dó yě lée é me. Nú axí sekɔ yě ɔ, yě ná sa nũ bó mɔ akwé bo ká ná sekɔ ví kpó asú kpó yětɔn lée, toxo yětɔn kpódo gle yětɔn lée kpán. È nǎ tenme yě, lo ɔ, ayíkúngban ɔ ɔ wen bónú yě na je azɔ wa d'è jí jí ă. Nyńnugbɛta Mawuxówéma kplɔn xwé ɔ tɔn éné je ɔe xo jí bo toxomɛ ná mé bó nyó no sín azɔwatɔ lée wá ɔ ali bloɔo we sekɔ tenme e è ná yě é, bo sɔ katapila bo gbágbá axitenme ɔ kpó jló yětɔn ɔésú kpó ma yí flan ɔkpó. Kpó alɔgɔ Mawu tɔn kpó ɔ, gletoxogbɛta kpevi Klísusentó nyńnu éné lée tɔn xo akwé kple, gbɔn me lée si, bo kple yě ɔésú tɔn gó ná bo gbá axi nú gletoxo ɔ lobo sixú ɔe toxo ɔ sín wũve éné ɔ me. Gbezán yětɔn Gbigbo me tɔn yi nukɔn hwenu yě zán yědée nú nɔzo yětɔn ɔ toxo yětɔn me dó Jezu wútu e.

- Nũ té ka je ɔ tan lée ɔkpó ɔkpó me ?
- Azɔ e me e nyíko mí se ɔ tan ɔ me lée wa ɔ ka gó alɔ nú akɔta lée bo nũwiwa yětɔn cí me e no wa jló Jezu tɔn é ɔɔhun a? Été wú mí ka ná sínkɔn éné?
- Azɔ dẹ té lée we gběta lée wa ɔ tan lée me ?

- Nú mi kpón nǔ dó azǎ éné lée wú ́, ɔ́ akɔta mĩtɔn lée me ́ azǎ tē lée we mi ná wa?

Ɖokpó ɔ́okpó mĩtɔn hen ́, mĩ ná ɔ́ alɔ ɔ́ azǎ e nyí toxo e me mĩ ɔ́ e tɔn é me, bó nú é ná cí lē e é jló Mawu gbɔn bɔ é ná cí é.

Ɖyǎɔyǎ akɔta lée tɔn ɔ́ nǔ e kan akpaxwé gbetɔ́ tɔn ene lée bí me

Ɖo tuto é ló me ́, mĩ sǎ gbeta bó ná nó zán gbe lē e Mawu ba gbɔn é, lobo ɔ́n me ɔ́ lē bɔ yē lɔ ná húzú juɔ. Nú è bló mǎ ́, mĩ ná mɔ ɔ́ toxo mĩtɔn ná húzú nunɔme.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA ƉAXÓ ME

- Mi flín akpaxwé ene ɔ́e me mĩ ɔ́ ná su ɔ́e Jesu ɔ́hun é a ? (Luki 2 :52)
 - Nǔnywé, agbazamenúwíwa, gbetɔ́menúno kpó Gbigbɔmenú kpó

Nú mĩ ɔ́ tónú se nú Mawu we ɔ́ akpawé gbezán mĩtɔn tɔn lée bí me ́, mĩ ná mɔ ɔ́ Axósúduɔ́ Mawu tɔn ná je ayíjunɔn jí ɔ́ akɔta mĩtɔn me. Nú mĩ ná gba tame ɔ́ akpaxwé gbetɔ́ tɔn ɔ́ vovo ée me mĩ ba ɔ́ akɔta mĩtɔn ní ɔ́ ɔ́yǎɔyǎ ɔ́e bo xwedó jló Mawu tɔn e wú ́, mĩ ɔ́ ná gbéjé nǔ é ló lée ɔ́okpó ɔ́okpó kpón ɔ́ gbetɔ́ sín gbezínzán me: nǔnywézínzán, agbazamenúwíwa, gbetɔ́menúno kpó Gbigbɔmegbezínzán kpó.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA KLÉWÚN ME

Nǔ e nǔkplónmetɔ́ ɔ́ ná wa é : Mi ná byǎ gbĚta ɔ́okpó ɔ́okpó ɔ́ yē ní gba tame ɔ́ ɔ́yǎɔyǎ e yē ba ná mɔ ɔ́ akɔta yē tɔn me lée e wú, bo wlán ɔ́ wēmate jí ɔ́ nǔnywé lǐ jí; agbazamenúwíwa, gbetɔ́menúno kpódo Gbigbɔmegbezínzán sín ali jí kpán. Mi flín gbĚta lée ɔ́ gbetɔ́menuno kan gbenuno mĩtɔn ɔ́ gbetɔ́ lée tentín (kpɔndéwú tɔn we nyí alɔwíwí, kplón ná ví lée, cícáme ɔ́ xá me e kpó mĩ kpó ɔ́ kpó lée kpódo bǔte nuno agun tɔn kpán). Agbazamenúwíwa lée kan akwé, azǎ kpó lanme ná nɔ ganjí kpó. GbĚta lée hen ́, yē ná kpón ɔ́ azǎ e yē wa ɔ́ akpaxwé nukɔntɔn nǔkplónkplón é ló tɔn é wú bo wa azǎ yē tɔn akpaxwé nukɔntɔn – akpaxwé nukɔntɔn ɔ́ ɔ́ xó ɔ́ Jesu nyí gǎn nú akɔta mĩtɔn tɔn wú.

GBEƉÚƉO

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA ƉAXÓ ME

Ɖo tuto mĩtɔn me ́, mĩ nɔ mɔ ɔ́yǎɔyǎ é ló lée. Mi lɔ ba ná mɔ ɔ́ akɔta mĩtɔn me a ?

1. Gbigbɔmegbezínzán
 - a. GbĚta lée nɔ wa tunwun Klísu – Wɛn ɔ́agbe jlálǎ
 - b. Zinzin ganjí ɔ́úɔ – Nǔnywé ná ahwanvú Klísu tɔn lée
2. Agbazame linu
 - a. Xɔ ɔ́agbe me nuno
 - b. È ná bló nǔ e nɔ hen gbetɔ́ ɔ́ gbe lée ɔ́ ganjí : Nǔ éné lée ɔ́e we nyí glelile, aliblóbló, akwé zán ɔ́ ganjí.
 - c. Lanme hen ɔ́ ganjí
3. Gbetɔ́menuno
 - a. Acekpikpa to ́ tɔn kpó gletoxo ́ tɔn kpó sín kancícá dagbe ɔ́úɔ
 - b. Alɔwíwí ɔ́agbe bo ɔ́ hwendo dagbe ayí
 - c. Ví lée kplón ɔ́ ganjí
4. Nǔnywézínzán
 - a. Núnýwénú kplón mɛxó kpó ví lée kpó
 - b. Nǔnywé kpó nǔtunwuntunwun kpó tunwun bo nyó e ɔ́ nǔ jí

Tasúná

XÓÐDÓXÓWÚ ÐO GBĚTA ÐAXÓ ME

Mawu ba ɔ toxo mĩton ní ɔ ɔyɔyɔ bo cí lě e Axósúduɔ Mawu ton ná cí é ɔhun. Jezu no ɔ glǎ lanme nú mĩ bónú mĩ ní no xo ɔ nú Axósúduɔ ton ní wa bo ká byó mĩ ɔ « mĩ ní no ba Axósúduɔ Mawu ton ɔ nukon ɔ nú bí me »

- Ně we é ná cí nú mi nú mi wá ɔ akota ɔ me, bo me e ɔ akota éné ɔ me é bí no ɔ jlǎ Mawu ton wa we ɔ nú ene éné lěe me ? Hwendo lěe ná vo bo me e ɔ xwékpá xwékpá lěe lo ná ɔ kancíá ɔagbe. Yě ná no wá alɔ gó nú yědée bó ná no no kondókpó me. Gbenokpó, hwesókeme kpó nújlólówiwa kpó ná nó tíin ɔ tēntin yěton.
- Akota mohunko ton me nuno ná jlo mi a ? Étéwu ?

Mawu ná nǔmúmo tewúngbejú ɔ mĩ : Nǔmúmo ɔ we nyí Axósúduɔ Mawu ton ná wa ayíkúngban jí. É ba ɔ mĩ ní ɔ'alo ɔ Axósúduɔ Mawu ton ɔ ayí ɔ ayíkúngban jí me. Mi lén bo kpɔn lě e gbe ɔ ná cí sɛxwe ɔhun é ! Mi tunwun ɔ nú bí kún sixú sɔgbe bo jlǎ cónú Jezu wa ó có, é ká nyó ɔ mĩ ní je azǎ jí ɔ nǔmúmo élé e Mawu ná é jí.

Tegbe nú mĩ fɛn ɔ, mĩ ɔ ná no ɔ :

1. Ně we un ná ɔ Axósúduɔ Mawu ton ayí gbɔn égbé din ?
2. Nǔ te un ka ná bló bó gbló ada nú Axósúduɔ Mawu ton din ?
3. Ně we un ná no gbe gbɔn bo xwedó sɛn Mawu ton e é ɔ lěe ?
4. Ně we un ná gó alɔ nu hěnnu ce abí akota ce gbɔn bónú yě lo ná wa nú ɔokpó ɔ xá mì ?

AZǏWIWA ÐO GBĚTA KLEWUN ME

- Mi lén nǔ ɔ nú we (2) wú bo mi hen ɔ, mi ná bló ɔ aklunɔzángbla élé me bónú Axósúduɔ Mawu ton ná júnjón ayí ɔ akota míton me.

Mi xo ɔ bo byó Mawu ɔ é ní gó alɔ nú é mí bónú é mí ná ɔ Axósúduɔ Mawu ton ayí ɔ akota é míton me.

Nǔkplónkplón 5: Mi dó Axósúdu Mawu tɔn ayí gbɔn alɔ gó nú nɔzo gblame

Línlín taji :

Nú mǐ dɔ alɔgɔ nú nɔzo wɛ ɔ́, mǐ ná mɔ dɔ akɔta mǐtɔn lée sín nuwíwa na je Axósúdu Mawu tɔn dɔhun cí jí.

Azɔwánú:

1. Nǔkplónví wéma (SG)
 - a. Nǔkanbyó dó Hwenuxó nɔe Leé kpó hěnnu e dó húdo alɔgɔ tɔn e kpó tɔn jí
 - b. Klísusentó sín hěnnu nɔ gbɔn vo - Hwenuxó kpó nǔkanbyó kpó.

Axósúdu Mawu tɔn dó ayí zó ɔ́ bésín miqésú kpó hěnnu mɔtɔn kpó jí

XÓDODÓXÓWÚ DÓ GBĚTA DAXÓ ME

È ná dó Axósúdu Mawu tɔn ayí ɔ́, byó nú e wú è ná kpón nú dó é.

Nǔ e nǔkplónmetó ná wa é : Mi dɛ apkajlé Axósúdu sín jlě dó dɔwute abí wěmate jí

Mi dɛsú ➡ Hěnnu Mɔtɔn ➡ Akɔta Mɔtɔn ➡ Togun Mɔtɔn

1. Mi bé sín mi dɛsú ɔ́ jí

Afɔdɔdɛ nukɔntɔn e mi ná dɛ bo dó Axósúdu Mawu tɔn ayí dɔ gbɛzán mɔtɔn me, hěnnu mɔtɔn me, agun mɔtɔn me, akɔta mɔtɔn me kpán e wɛ nyí dɔ mi ná gbéjé miqěe kpón. Mi nɔ ténkpón bo se tónú nú Mawu dɔ nú bí me, dɔ gbɛzán mɔtɔn me a ?

2. Mi ní nɔ kplón nú hěnnu me mɔtɔn lée bo nɔ dó gǎn lan me nú yě

Nú mi je tónú se nú Mawu jí dɔ nú bí me dɔ gbɛzán mɔtɔn ɔ́, mi dó ná byó hěnnu mɔtɔn dɔ é ní bló émɔtɔn dɔhun.

3. Mi byó Mawu dɔ é ní gó alɔ nú émí nú émí ná yí wǎn nú nɔzo émɔtɔn lée.

Mi ní nɔ xo dɛ bo byó Mawudɔ é ní gó alɔ nú émí bónú gbɛzán émɔtɔn ní dɔn jɔhɔn dɔgbe dó nɔzo émɔtɔn lée é jí. Mi ná nɔ ba ali e jí mi ná gbɔn bo gó alɔ nú nɔzo mɔtɔn lée é. Nú mi mɔ meqé bo é dɔ hudó dɛ me ɔ́, mi ná byó Mawu dɔ é ní xlé émí lě e émí hen ɔ́, émí ná gó alɔ n'í gbɔn é.

4. Mi zán miqěe nú nɔzo mɔtɔn lée

Mi wa wǎn yíyí zó ba dó mɔ nú je lě e è nɔ zán meqěe nú nɔzo gbɔn e wú alɔkpa dɛvo. Nú mi tle ma dó nú jɔ nú dɛ ǎ ɔ́, mi dó ná zán nú e mi dó e dó gó alɔ nú me dɛ lée. Nú mi dɔ miqěe zán nú nɔzo wɛ ɔ́, mi ná je hlǎhlǎn dó d'é jí jí bó ná mɔ dɔ émí hen ɔ́, émí ná bló hú gǎn mǎ.

Mǐ ní kplón lě e è nɔ zán meqěe dó d'alo nɔzo gbɔn é

Dɔ nǔkplónkplón élɔ me ɔ́, mǐ ná mɔ lě e mǐ hen ɔ́, mǐ ná zán miqěe dó d'alo nɔzo mǐtɔn gbɔn dɔ akɔta mǐtɔn me gbɔn e – Lě e mǐ hen ɔ́, mǐ ná gó alɔ nú nɔzo mɔtɔn lée gbɔn bó ma ná zán akwé sukpo, lobo nú yě má ka húzú me bo gán dó me dɛvo kéqé wú ǎ é.

XÓDODÓXÓWÚ DÓ GBĚTA KLÉWÚN ME

Mi lén dó tame kpón dɔ hěnnu dɔkpó dɛ bó je hěnnu dɔ akɔta mɔtɔn me. Nú té mi na bló bó ná gó alɔ n'í ?

GBEDÚDÓ

Nóé Leé 3, nyíko kpaylo nyǎnu dé tɔn wɛ é nyí dɔ wɛkékandó éé nyí Azíi tɔn é mɛ. É nó dɔ jlǒ gláglá ná d'alo wamamɔɔ hɛnnu dɛe e dɔ xá tɔn mɛ lée é; dɔ tají 3, mɛ e ma dɔ akwélíxo dé ǎ é. Bó ná dɔ sixú gú alo nú yě bónú yě ná sixú mɔ gbe yětɔn sín nu wútu 3, sun dɔkpó mɛ tɛgbɛ 3, é nɔ yi dɔ nú dɔ yě. Hwenuxó gɛgɛ-gége éé kan nyǎnu éné 3 dɔ alɔgɔ nú hɛnnu lée sín ali nu é 3, mǐ sɔ atɔn élo lée d'ɛ mɛ bó ná lin tamɛ d'ɛ wú. Nú e xó è dɔ dɔ hwenuxó atɔn éné lée mɛ é ká nyí nú bó jo nǔgbo.

XÓDƆDÓXÓWÚ DƆ GBĚTA KLÉWÚN MƐ

Mi xa hwenuxó atɔn éé nyí Nóé Leé tɔn lée bó yí gbe nú nukanbyó lée.

Hwenuxó 1 – Nóé Leé kpó jíkpá Flowa tɔn kpó

Dɔ slata Nóé Leé tɔn mɛ 3, wamamɔɔ hɛnnu dé tɔn dɔ fí nɛ bó dɔ ví wɛ. Tɔ kpó nɔ kpó hɛnnu éné tɔn dɛ sɔ d'azɔ alɔmɛ ǎ. Nóé Leé yi dɔ nú dɔ yě gbe dɔkpó. Nyǎnu éné 3 mɔ dɔ ayíkúngban dé kpannukɔn xwé yětɔn bo ná hwán jínukún ganjí. E kanbyó édɛe dɔ « Été wú mi ma ka dɔ flowa lée dɔ fí ǎ ? » « Xwé mitɔn ná nyó dɛkpe hú gǎn mǎ, bɔ mi hɛn 3, mi ná lɛ sa flowa dɔ axi mitɔn mɛ. Nyǎnu éné se xó Nɔe Leé tɔn bó sɔ dɔ walo mɛ. É bé flowa dudó, bó je flowajɔ wa ji. »

É wá mɔ dɔ axisínɔ émítɔn lée sukpó káká bó nó lɛ dɔ gesi flowa dɛvo lée nú émí. Éé jíkpá tɔn ma kló sɔ mǎ á é 3, é nó gbo bo yi xɔ dɔ gbɛ tɔn dɛvo lée si, bó nó wa sa nú yě dɔ sɔ tɔn jí, lobo nɔ lée du lɛ d'ɛ jí. Din é é wá dɔ sɔjí dɔ axi 3 mɛ é 3, é dɔ nú édɛe dɔ : « Un hɛn 3, un ná lɛ sa nú dɛvo lée ». É nɔ fɔn zǎn bo nó yi xɔ kwékwe kpó agɔnke kpán, bó nɔ wá sa dɔ flowasɔ tɔn jí. »

Hwenuxó 2 – Nóé Leé kpó dokwíngle líle kpó

Hwendo dɛvo tíin bó yi wǎn nú azɔ, bó nɔ ba ná wa nú ganjí, lo 3, é ka tunwun nú e é ná wa é ǎ, bó ka dɔ nǔnyówa dɛdóvo káká dé ǎ. É nɔ yí sɔ gbate nú mɛ dɛvo lée, amǎ é dɛsú ka dɔ azɔ dé alɔ mɛ ǎ. Nɔe Líi wá tɔn je hwendo éné 3 jí bó mɔ dɔ é yi wǎn nú azɔ, bó ka ba ná dɔ kan dɔ nú wú. Hwendo dɛvo ka dɔ agun dɔkpó 3 mɛ xá ɛ, bó nɔ lɛ dokwíngle, bó lɛ dɔ axi tɔn bó nɔ sa nú ganjí. É ka mɔ dɔ hwendo dɛ 3 dɔ azɔwanú bó hɛn 3, é ná lɛ dokwíngle ganjí.

Éé Nɔe Líi mɔ mǎ é 3, é sekpó hwendo dɛ 3 bó tín nú mɛ n'í dɔ wǎn-yíyí Mawu tɔn kpó alɔgɔ nú wamamɔɔ 3 tɔn jí, bɔ é yi gbe n'í. Éné 3 gúdo 3, Nɔe Líi dɔn hwendo wɛ lée dɔ kpó bɔ yě tunwun yědɛe kpó awájije kpán. Wamamɔɔ hwendo 3 yi xéya ayíkúngban kléwún dé kpó azɔwanú e je xá lée é kpó bó je azɔ wa jí. Xwé éné 3 sín fifónu 3, ji je n'í ganjí, é mɔ akwé bó sɔ ayíkúngban e é xéya é kwé, é sɔ jínukún e é xɔ lée é kwé, cóbó ka lɛ du le.

Hwenuxó 3 – Nóé Leé dɔ hwɛgbɔ nú hɛnnu dɔkpó

Hɛnnu atɔngɔ 3 éé Nóé Leé d'alo 3, hɛnnu dé wɛ nyí bɔ yě ko klán. Vítɔ kpó vínc kpó mɔ dɔ ví súnnu émítɔn kpó hwendo 3 kpó kún sɔ nyí nú dé wanu ó. Nóé Leé kpé yě bo xo hɛnnuví lée bí kplé; bɔ dɔ linlin dɔ émí ná dɔ hwɛgbɔ nu yě. É sɔ gbeta dɔ édɛe mɛ bó nó dɔ xó xá ví súnnuví 3 hwɛhwe kpó hɛnnu 3 kpó, bó lɛn dɔ émí ná d'alo yě bónú gbe yětɔn ná dýɔ, nú hɛnnu mɔ lée ní lɛ yi gbe bó vó ví súnnuví 3 yí lobo nú nukɔn yíyí ná tíin nú yě. Mɛ bí dɔ gbe dɔkpó 3. Din 3, hɛnnu mɔ lée lɛ vɔ sɔ jídɛ dɔ ví súnnu yětɔn mɛ bo nya akwé kpɛdɛ n'í, bɔ é dɔ be gankpojo wiwa. É nɔ xɔ gangblégbélé bó nó vó sa. Ví súnnu éné 3 kpé hwendo tɔn wú bo nó hɛn, bɔ gbe tɔn nyɔ bí din, bɔ wi dɔ ta n'í.

1. Été wɛ Nóé Leé ka wa nú hɛnnu éné lée dɔkpó dɔkpó ?
 - É kplɔn nú yě lobo lɛ ná yě akónkpínkpán.
 - É yi hɛnnu dé lée gɔn bó yi kpɔn yě. Xlɛ tɔn wɛ nyí hɛnnu e nɔ lɛ dokwíngle é, bó ká lɛ kpɔn dɔ yě hɛn 3, yě ná gú alɔ nú hɛnnu dɛvo bónú yě lo ná nyó dokwíngle lɛ a jí.
2. Tagba tɛnmɛ tɛnmɛ é Nɔe Leé je é 3, éte ká tɔn sín mɛ.
 - Mɛ lée dɔ azɔ alɔnu, bo lɛ kpé hɛnnu yětɔn sín hudó lée wú bó bló.

- *Gbetó lée dọ ganjẹwú dọ, é mí ný nǔ dẹ wa bó ná dọ glo é mí dẹ.*
- 3. Ényí Nǎ Leé ka ná akwé abí nǔdúdu kpówun hěnnu éné lée dọkpó dọkpó 3, é tẹ ká ná je ?
 - *Me éné lée ná dọ dọdọ dẹ ǎ.*
- 4. Ényí Nǎ Leé ka nǎ akwé sọxa dẹ hěnnu éné lée aklunzangblame dọkpó dọkpó, káká nǔ xwé we bó ká wá dọ tẹ 3, nẹ we ninwẹ yěton ká ná wa cí gbɔn, é ná lée ný hú mǎ we a abí é ná gblé hú xóxó 3 ?
 - *Yě ná ganjẹ Nǎ Leé sín nǎname kpodo xome nyúnyú ton kpán wú bó ná gbẹ nǔ dẹ wa.*
- 5. Vogbungbɔn tẹ we ká dọ akwé sọ dọ gó alǎ nǔ me kpó walǎ e Nǎ Leé ka zán 3 kpó me ?
 - *Nǎ Leé 3, é gó alǎ nǔ gbetó lée, bọ yě dọ nǎnywé; bọ lẹ ný nǔ dẹ wa, lobo lẹ kpé yědẹ wú bó nǎ hen.*
- 6. Mí ní lín tame kpón dọ ényí akota mǐton lée me 3, me gǎgẹ xwedó alɔgɔnǔme sín walǎ Nǎ Leé ton, dọdọ dẹ tẹ mǐ ka hen 3, mǐ nǎ mǎ dọ akota mǐton me, nǔ mǐ nǎ dọ afó dọ nǔ hěnnu e dọ hudó dẹ me lée, bó nǎ dótó yě, bó nǎ gbéjẹ nunwẹ yěton kpón, bó nǎ ba ná mǎ nukúnnú je wǔwe yěton lée wú, bọ ka nǎ ba sínkɔn xá yě é ?

GBEDÚDÓ

Hěnnu dọkpó dọ hudó dẹ me

XÓDODÓXÓWÚ DỌ GBẸTA ƉAXÓ ME

Mí ní lén dọ tame kpón dọ, hěnnu dọkpó sín xwé dọ agun mǐton kpa. Sunnu asisín 3 nǎ nǎ xwé hwebǎnu ǎ. Lo 3, hwetɔnnu nǎ wa su bọ é nǎ wá dọkpó abí we dẹ bó nǎ xǎ azǎn kléwun dẹ cóbó nǎ lẹkɔ. É ká wá 3, akwé kpéví dẹ jén ká nǎ hen wá nǔ hěnnu 3. Nyǎnu xwesi 3 we kɔn nǎ kpé nukún dọ ví yěton aton lée wú. Ví yěton lée dẹbǔ ká nǎ yi wěmaxwẹ ǎ. Hwebǎnu 3, yě nǎ dọ wezun jí dọ afɔvǎ, lobo nǎ lẹ dọ nǔkíja kɔ. Gannu e dọ xǎ yěton tǎ é bí we vún, bọ jí ja 3, sín nǎ kɔn nǎ xǎ yěton me. Ényí mí gbɔn xwé yěton kpa 3, ví yěton lée nǎ dọ xovéví ya we.

- Hudó tẹ lée we hěnnu éló ká hen 3, é ná dọ ?

Ɖo tají 3, nyǎnu éné sọ dọ nukún nǔ dẹ ǎ. Gbetó dẹ ma dọ azǎ alɔnu ǎ lée é 3, bí we nǎ fɔnlínno lẹ e mǐ nǎ lén gbɔn é ǎ. É ný wa 3, gbemewúvé lée nǎ nǎ akpɔ nǔ yě bọ yě nǎ mǎ dọ nǔ bí kó gblé dọ é mí. Alɔgɔ mǐton we ná nǎ nǎ tají e ná zón bọ gbẹ yěton ná dọ é. Alɔkpa dẹ tẹ è ká ná gó alǎ nǔ me éné lée gbɔn bọ é ká ná ný ? È nǎ kplón nǔdẹ wiwa yě, lobo ná bló bọ yě dẹsú we ná dẹ afó nukɔnton e ná kplá yě hen yi dọdọdọ me é. Mǎlikún kpédẹ sọ ná hěnnu mǎhunkɔ ton ný bọ è nǎ bló azon dọkpó dẹ; amǎ é hú dọkpó hǔn, mí dẹ xlé hěnnu éné dọ é kún sixú ná wa nǎ bọ tón sín ya me bọ hen édéé ó nẹ. Mí dọ ná dẹ xlé e dọ édẹsú kpé wú bó ná wa nǎ bọ ton sín wǔvé me.

XÓDODÓXÓWÚ DỌ GBẸTA KLÉWÚN ME (SG)

- Alɔkpa dẹ tẹ mí ná d'alo hěnnu éné 3 gbɔn, bọ é ná ný, dǎ Nǎ Leé nǎ d'alo me gbɔn é dɔhun ?

Gbé yíyí dẹ lée nǎ nǎkanbyó éló dǎ :

- *Dǎ alǎ vǐnɔ 3 kpó ví mexo lée kpó bónú yě dẹsú ní nǎ wa nǎ bọ mǎ akwé. Ayíkúngban dẹ bọ yě ná bló jikpá d'è jí a ? Yě ká kplón nǔ dẹ bó ný bló dọ vo a ?*
- *Dǎ alǎ yǎkpóvú lée bọ sọ yě dọ wěmaxwẹ. Kplá nǎ yěton hen yi gǎn-to-só lée gɔn, bọ kpón dọ xwékwe vǐlée ton ná nǎ vǐnu a jí, abí tutome nyǎwǎnnnyǎxa kplónkplón ten dẹ ká dọ slata yěton me a jí.*
- *È hen 3, è nǎ byó alɔgɔ agunví lée gbɔn awu, avo, afɔkpa, kpódó nǎzínzán xóxó abí dǎkpo lée gbɔl me, bó sọ ná yǎkpóvú lée.*
- *È nǎ nǎ yi dọ nǎ dọ nǎ yěton hwéhwe bó ná nǎ nǎ é akónkpínkpán dọ é dọ ná ný dandan.*
- *È hen 3, è nǎ d'alo hwendo 3 bọ yě ná jíá xwé yěton dọ. È nǎ byó alɔdọ gbetó nukúndẹjí dẹ dọ agun me lée bónú yě ní wá gó alǎ nǎ hwendo éné 3, Amǎ mí zán Azǎwánú e hwendo 3 ná lée e hwé, bó zán ví lée*

do azǝ́ ́ hwenu, dǝ́ hlonhlǝ́n ko nǝ́ do vǝ́ é do xwé tantǝ́n éné lée é wú bo yě hen ́, yě ná wa nǝ́ xá me ganjí.

- È nǝ́ kplǝ́n hǝ́nnu ́ do yě ní nǝ́ le jíkǝ́agle, bo ná dǝ́ jíkǝ́ame sín jínukún lée, dǝ́ mǝ́ lée, nenu, féví, atakín, tǝ́matí, jíkǝ́amenú e nyǝ́ lée é bí, bó ná sixú du nǝ́dúdu dagbé.
- È nǝ́ ná koklǝ́ví we dǝ́ hwendo ́, bó ba me do agun ́ me nú è nǝ́ kplǝ́n nyinyi tǝ́n yě. É jló me ́, è nǝ́ hen koklǝ́ví lée do xwé metǝ́n gbe bǝ́nú é su tlǝ́ló ́, yě ní ma hù bí du vo ó. É do mǝ́ ́, è nǝ́ kpǝ́n ví lée me, bo sǝ́ me dǝ́kpǝ́ bo é ná nǝ́ wa cyán koklǝ́zin lée hwehwe bo ná nǝ́tǝ́jú yě. È ní gánjewú do é kplǝ́n koklǝ́nyinyi ́ bo é bí do alǝ́nu n'í ganjí.
- È nǝ́ do xǝ́ xá hǝ́nnu sunnu ́ kpǝ́ nyǝ́nu ́ kpǝ́ tǝ́n, bó ba do nú lǝ́ e yě hen ́, yě ná d'alo yě gbǝ́n é.
- È nǝ́ d'alo hǝ́nnu ́ do akwényǝ́zán li nu bǝ́nú yě ní sixú nǝ́ zán akwé e súnnu ́ nǝ́ hen wa é ganjí. È nǝ́ kpǝ́n do yě sixú zán akwé ́ dǝ́ nú dǝ́ me, bǝ́nú é ná dǝ́n le wa nu yě a jí. Nǝ́ we yě ná blǝ́ gbǝ́n bǝ́nú akwé ́ ná nǝ́ tǝ́ do así yǝ́tǝ́n, tají ́, hwe e nu sunnu ́ má do xwé ǝ́ é ?

Akǝ́ta lée

Xǝ́ǝ́ǝ́Dǝ́Xǝ́WÚ DO GBǝ́TA ÐAXǝ́ ME (SG)

Nǝ́ e nǝ́kplǝ́nmetǝ́ ná wa é : Mi xa hwenuxǝ́ ́ lobo do xǝ́ d'é wú do nǝ́kplǝ́nǝ́ ́ sa.

Hwenuxǝ́ éǝ́ ́ nǝ́gbǝ́ we nyí bó kan nya dǝ́ bo é kpla hwendo tǝ́n bo yě yi je fí e Klísusentǝ́ dǝ́bǝ́ má dǝ́ ǝ́ é bó ná má Mawuxǝ́ ́ xá yě. É jló ná mǝ́ Axǝ́súdudu Mawu tǝ́n júnjǝ́n ayí do gbetǝ́ e do fíne lée e sín gbezán me, bǝ́nú gbe yǝ́tǝ́n ná dǝ́y do Gbigbǝ́ me, gbetǝ́menúǝ́, nǝ́nywégbezínzán, kpǝ́dǝ́ agbazamenúwíwa lée kpán me.

Hwennu Klísusentǝ́ Tǝ́n Nǝ́ Gbǝ́nvo

Hwenuxǝ́ hwendo Klísusentǝ́ tǝ́n dǝ́kpǝ́ tǝ́n dǝ́é, bó zǝ́n bo è dǝ́ Axǝ́súdudu Mawu tǝ́n ayí do Imalayasǝ́ sín gletoxo nǝ́madǝ́tǝ́ lée tǝ́n dǝ́kpǝ́ me. Téegbo dǝ́kpǝ́ do alijlékpǝ́ we dǝ́ dǝ́ gletoxo ́. Téegbo éné ́ me we toví lée nǝ́ mǝ́ azǝ́ bó nǝ́ wa dǝ́. Azǝ́kwé e yǝ́tǝ́n nǝ́ yí é hwe káká sǝ́ mǝ́ bó nǝ́ kpé nú dǝ́ nú yě ǝ́. Xwédo ko-atǝ́n (25) jén do glétoxo ́ me, bo é ka gbá yě nyi do kpǝ́ atin kpǝ́dǝ́ tolu xoxó lée kpán. Yě dǝ́ adado do gletoxo ́ me ǝ́. Gletoxo ́ do sójí do aga, bo jǝ́hǝ́n nǝ́ sukpǝ́. Yǝ́kpǝ́nú lée nǝ́ do afǝ́vǝ́ bo adǝ́go yǝ́tǝ́n nǝ́ cí balǝ́n dǝ́hun.

È gbǝ́ xwédo lée ́ dǝ́ ayíkúngban-kándǝ́ kléwun kléwun jí. Adoxwe yǝ́tǝ́n lée nyí goxǝ́ bo yě nǝ́ kpé ado kpǝ́ awinnya atǝ́n kpǝ́, lobo yě do nú dǝ́ we ́ azizǝ́ nǝ́ kpé fí bí.. Koklǝ́ dǝ́ lée nǝ́ do sa dǝ́ kpé we, bó nǝ́ do xǝ́me byǝ́ we, lobo nǝ́ do túntǝ́n sín me we bo xǝ́lihǝ́nnu yǝ́tǝ́n lée bí nǝ́ kújí.

Wémaxǝ́me ée yá dǝ́ yě tawun é ́ we do alijlékpǝ́ we (2 Km) tǝ́n. É lin ga dǝ́ yě dín, bo yǝ́kpǝ́nú kpéví e nǝ́ wa xwegbezǝ́ cóbǝ́ nǝ́ je ali lée nǝ́ kpé wú ǝ́. É sǝ́n éné lée wú bo ví lée gǝ́gé nǝ́ yi wémaxǝ́me ǝ́, bo mexó lée lo ka nyǝ́ nǝ́wǝ́lǝ́n ǝ́, yě lé nyǝ́ nǝ́ xa ǝ́, bo é dǝ́n yě dǝ́ gǝ́do hú gletoxo dǝ́ lée.

Ðo gletoxo ́ me ́, yě dǝ́ jíkǝ́agle nabí dǝ́ ǝ́, mǝ́ dǝ́kpǝ́ ́, fí é yě nǝ́ dun sín dǝ́ ́ yi alijlékpǝ́ we (2 Km) mǝ́. Sin ná nu kpǝ́ wǝ́ ná le kpǝ́ nǝ́ véwǝ́ nú yě. Sin hú nú jíkǝ́agle yǝ́tǝ́n lée nǝ́ bǝ́wǝ́ nú yě ǝ́, Singbǝ́nnú e yě nǝ́ gbǝ́n sín ná wa glétoxo ́ me é ́, bí we sú ali bó gblé.

Jí kǝ́n nǝ́ ja hwehwe ǝ́. Mǝ́likún ée nyi jínukún tawun bo yě nǝ́ dǝ́ e sín glélile hwenu jén nǝ́ wa cóbǝ́ jí ́ nǝ́ je jíja jí. Ayíkúngban abí hwenu e yě ná zán dǝ́ le gle ́ ká sukpǝ́, bǝ́nú yě ná sixú nǝ́ lé le maglé ǝ́. É nǝ́ wa je hwe dǝ́ lée nu bo mǝ́likun yǝ́tǝ́n nǝ́ hwán tawun nú yě bo yě nǝ́ ya jínukún gǝ́gé, lobo é nǝ́ kpé yě káká bó nǝ́ kpo d'ayí bo yě nǝ́ du kaka yi je xwe dǝ́vo e bǝ́d'é wu ́ me.

Endí sín ayíkúngban jí we glétoxo éné me ́ dǝ́, bo sínsen yǝ́tǝ́n lée júnjǝ́n enduu jí. Éné wútu ́, yě dǝ́ mawu wínníwínní lée kpǝ́ bó nǝ́ sen. Sínsen e júnjǝ́n mawu wínníwínní enduu tǝ́n jí éné lée yi livi dǝ́kpǝ́ mǝ́ bo yě nǝ́ sen. To éné me nú lée ́, hwe dǝ́bǝ́ nu e yě do nú ná dú we é ́, yě nǝ́ kan nǝ́dúdu kǝ́n nyi kǝ́me nú nǝ́dǝ́yesín me lée.

Nũdonukún dẹ dẹ nú yě ă. Nũdonukún dokpó e dẹ nú yě é ́ wẹ nyi dọ, è kú gudo ́, è ná lé vó jọ gbọn mẹ dẹvo xome, bo gbẹ metọn ná lé nyó. Ɖo akpa dẹvo xwé ́, yě ɖu su nú nũmesen yẹtọn lée bo kú ́, yě ná lé vó jọ gbọn kanlin lé jí : cuku abí ajaka mẹ. Yě só mọ do nú sọnanyó yẹtọn ă.

Lepuca ́, Mawuxójlátọ wẹ é nyí, bo wa yí tón dọ glétoxo éné ́ mẹ, é lé yí kplón dó lanmẹ ná nọ ganjí sín nũnywé jí nú sun dokpó. Éé é yí nũnywé dó nũnywé jí ́ fọ é ́, é kplá hwendo tọn bo yě yi glétoxo éné ́ mẹ, bo ná yi d'alo toví lée dọ nũ dẹ, nu dẹ é jí. Yě dọ tenmẹ ɖagbe dokpó, bo adoxwẹ dokpó d'é jí bo è tón ali d'é wú, lobo é nó d'alo yě bo nũɖiɖa yẹtọn kpó nakí kpó nó yá wũ. Yě lẹ dọ gle kléwun dẹ, bó nó nyi kokló d'é jí. Yě lẹ dọ magbo kléwun dẹ, bo nũɖúdu ví lée tọn só nó nyí wũvé nú yě ă. Yě dọ adado bo adado éné ́ wẹ zón bo ví yẹtọn lée glo xomeslázon, dan dọ xome zọn, bo cí ví dẹ lée ẹ ɖọhun ă.

Lepuca ́, bló gɔta bó nó yí sin dó balii mẹ dọ jĩ dokpó dokpó e nọ ja vlafo lée é hwenu. Mẹ gẹgẹ kpón dó éyẹ wú bó bló étọn ɖọhun, bo nú jĩ ja ́, yě nó mọ sin sukpó bó zán. Yě ɖọn toví lée bo yě nọ kpọ bó ɖọn sin sín sinhentẹn éé nyi tọ ɖaxo gletoxo tọn ́ é, bo ɖin ɔ, sin dẹ kpó nú yě dọ gletoxo ɔ mẹ; káká bo yě nó mọ sin bo nọ hú nú jikpágle yẹtọn yǝyó lée. Mẹ gẹgẹ kpọn dó yě wú bo blo koklókpó bo je kokló nyi ji. Mǝ dokpó ɔ, mẹ gẹgẹ kun adado dẹe má nọ lun wán, káká nú sukpa na yi xá mẹ ă é.

Hwenu e Lepuca wa toxo ́ mẹ é ́, é nó kplón nũ mexo lée kpódó yɔkpóvú lée kpán, bo yě nyó nũ xa, bo lé nyó nũ wlán, égbé ɖin ́, gletoxo ́ dọ azǝmexwé nú yɔkpóvú lée. Égbé ɖin ́, yě dọ agunxo, bo hwendo ko-nukún-atọn (23) abí ko-atọn (25) mǝ dọ kancica xá Klísu, dọ hwendo Lepuca tọn ́ dọ klísuxó nú mẹ lée bo zinzán yẹtọn ká xwedó Mawuxó e jlá wẹ yě dẹ é.

Toví lée mọ dọ nũ e gbetó dọ ná nyí lée je gbẹ sọ jí dọ é mí mẹ, lobo é mí hen ́, é mí ná nọ zán gbẹ mímé, dọ hwendo dokpó wa dọ nukún kpé dó é mí wú wẹ.

È dọ hwenuxó dokpó é ló ́ azọn mǝkpán dọ glétoxo e dọ Ènditaligbé lée e kpódó hwetónwají Nepalú tọn kpán é mẹ. Egbé ɖin ́, nũ dokpó ́ wẹ dọ jíje wẹ dọ gletoxo kantọn (120) mǝ mẹ. Gbezán mẹ lée tọn ɖyó tawun dó nukún wú. Mǝ dokpó ́ jén glétoxo lée lo dọ ɖyǝɖyó dọ Gbigbo mẹ, bo è dǝ agun yǝyó xwegbe tọn kanwe-ko-atọn nukúnwe (107) mǝ ayí gbọn toxo lée mẹ, bo kpó ɖaxó 12 dẹe d'é mẹ lée é kpó ́, è ná xa agunví kaka yi afɔdẹ (200).

- Huzuhúzá tẹ wẹ Lepuca ka hen wa glétoxo ́ mẹ ? Mi ní lé kpọn hwenuxó ́ mẹ, bo wlán alɔgo lée, nukplónmẹ lée, gbézínzán ɖagbe lée.
- Ně wẹ é ká hen huzuhúzá éné lée wa gbọn ? Ně wẹ é ká bẹ gbọn ?
- Ně wẹ Lepuca ka húzá toxo ́ gbọn ?
- Ně wẹ mi ná bló gbọn bo ná húzá toxo é mẹ mi dẹ é, lẹ e Lepuca bló gbọn é ɖọhun ?

Mi dọ ayi jí : Ɖo kplón yíyí e ja lée é mẹ ́, mǝ ná ná nũnywé gẹgẹ dó lanmẹ ná nọ ganjí jí lẹ e Lepuca kplón gbọn é ɖọhun.

Tasúná

Lepuca kpódó Nɔ́é Leé kpán wẹ nyí kpóndéwu alɔgọnu mẹ tọn. Ɖo yě mẹ wẹ lée mẹ ́, è flín mǝ dọ alɔgónúme yẹtọn ́ kún nyí nũ só bó ná mẹ ó. Lo ́, yě nọ zán hwenu yẹtọn dó gbetó lée wú, bó nó tunwun nunmẹ yẹtọn, bó nó dọ kɔndokpo xá yě, bó nó dó wuyíyá lanmẹ nú yě, bó nó kplón nũ yě, bó nó ná kpóndéwu yě.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA KLÉWÚN MẸ

- Mi ní lin tame dó akɔta mẹ mi dẹ lée é wú. Hwendo dẹ dẹ bo mi ná gọ alo ná a? Alɔkpa dẹ tẹ wẹ mi ná zán gbọn ?
- Walɔ ɖagbé dẹ dẹ bo mi ná kpọn d'é wu bó ná zán a ? Ně mǝ wẹ mi ka ná zán gbọn ?

GBEƉÚƉÓ

Nǔkplónkplón 6: Nǔnywé Mawu tɔn kpó hlǎnhlón Mawu tɔn kpó

Linlin taji : Nú mǐ ba ɔ akɔta mǐtɔn lée ná ɔyó ɔ, mǐ ɔó hudó nǔnywé Mawu tɔn kpó hlǎnhlón Mawu tɔn kpó. Mawu ɔokpónɔ jén we sixú húzú gbetó.

Azɔwánú:

1. Alijléwéma nǔkplónvǐ tɔn (SG)
 - a. Nǔnywé Mawu tɔn
 - b. Hwenuxó e ɔ Mawuxówéma ɔ me bo kan lě e Mawu nɔ sɔ nǔ ɔó húzú nǔ sukpó gbɔn é.

Xónusɔdote

XÓƆƆDÓXÓWÚ ƆO GBĚTA KLÉWÚN MĚ

Mǐ lén kpón ɔ é sɔ émǐ nukɔntɔ nú akɔta émǐtɔn, bɔ mǐ ná wa azɔ bɔ akɔta mǐtɔn bǐ ná ɔó ɔyɔɔyɔ bɔ nyí gbetó ɔagbé kpóndéwú nú xá e me mǐ ɔe é bǐ (ɔyɔɔyɔ ɔagbe bɔ ná nyí kpóndéwú ɔagbe nú gbe ɔ bǐ, bɔ akɔta ɔé lée ná xwedó).

- Nǔ ɔé té sín hudó we mǐ ka ná ɔó ? Mǐ ní lin tame ɔo nǔ bǐ wú : Akwé, gbetó nǔ ɔé, nu ɔe nyɔwato lée, ali yǔyǔ, nǔ ɔévo e kpo lée...

GBĚDÚDÓ

Nǔ e nǔkplónmetɔ ná wa é : Ényí meɔé ná sinkɔn nú nǔkanbyɔ éné ɔ hǔn mǐ ɔó gbé n'í. Mǐ sɔ kén nú gbĚta kléwún e ná ná sín ɔo ɔexixo, hlǎnhlón Mawu tɔn kpó nǔnywé Mawu tɔn sín hudó we émǐ ná ɔó lée é. Ényí gbĚta ɔé ma ná sinkɔn éné lée á hǔn, mǐ kanbyɔ yě ɔo nǔ ɔévo sɔ kpo vlafo a jí.

Mǐ xà 2 Tan 7:14

- Été mǐ ná wa bɔ azɔn ná gbo nú to mǐtɔn ?
 - Ɔexuxo bɔ ba Mawu nukún me, lobo jó walo nyanya lée ɔó.
- Me lée we ká ɔó ná bló nú éné lée ?
 - Togun Mawu tɔn
- Nǔwíwa éné bǐ gúɔo ɔ, éte we Mawu ká ɔo émǐ ná bló ?
 - É ná ɔótó me, é ná sɔ hwe ke me, bó ná gbo azɔn nú to ɔ.

Mǐ sixú ɔó axósúduɔu Mawu tɔn ayí ɔo akɔta mǐtɔn me gbɔn hlǎnhlón mǐ ɔésúnɔ tɔn gbla me á. Mǐ ɔésúnɔ, acekpikpa ɔ kpó me ɔévo lée kpó ɔó gǎn gǎgé ɔó, mǐ ka mɔ ɔyɔɔyɔ ɔé á. Nǔgbó we bɔ mǐ mɔ ɔyɔɔyɔ ɔé lée ɔo to mǐtɔn me. Lo ɔ, ɔóbónú è ná mɔ ɔyɔɔyɔ kpíkpe ɔo ali lée bǐ nu ɔ, Mawu jén ná gó alɔ. Mǐ ɔó hudó nǔnywé Mawu tɔn kpó hlǎnhlón Mawu tɔn kpó bó ná ɔu ɔo aliglónnú lée jí. Nú mǐ ɔo ɔe xo we bó ɔo tónu se nú Mawu we ɔ, mǐ ná mɔ ɔo toxo mǐtɔn ná ɔyó.

Nǔnywé Mawu tɔn

XÓƆƆDÓXÓWÚ ƆO GBĚTA KLÉWÚN MĚ (SG)

Nǔ e nǔkplónmetɔ ná wa é : Mǐ ná akpáxwé ɔokpó gbĚta ɔokpó ɔokpó nú yě ná xa. Akpáxwé ɔokpó ɔokpó ná ɔó nǔkanbyɔ tɔn. Mǐ sixú wlán akpáxwé ɔ kpó nǔkanbyɔ tɔn kpó ɔó wěma novo jí abǐ mǐ ná wlán yě ɔó wěma ɔokpó ɔó jí. Éné gúɔo ɔ, mǐ ná ná wěma gbĚta ɔokpó ɔokpó bɔ yě ná xa nǔ e ná yě é bó wa azɔ d'é jí. Bó ná ɔó fó ɔ, yě ná ɔo xó ɔó xó wú ɔo yěɔéé ténɔn ɔó azɔ e yě wa é jí.

Mi xa 1 Axóśú 3:7-14

- Été wé Salomón ka byó ?
 - Nūnywé bó ná mɔ ten dó hen togun ó, bó ná sixú tunwun nū ɔagbe kpó nū nyanya kpó.
- Gbè tɛ Mawu ka yi n'í ?
 - Mawu ɔɔ n'í ɔɔ, un na ná we nūnywé, nū ɔagbe kpó nū nyanya kpó tunwuntunwun, bó ná we ɔɔkun, jíɔɔ, bo na lé sɔ we su.

Mi xa Jaki 1:5

- Été wé jaki ka ɔɔ nu mǐ ɔɔ mi ní byó Mawu ?
 - Nūnywé
- Gbè tɛ Mawu ka nɔ yi nū mɛ bɔ Jaki ka ɔɔ ?
 - Mawu nɔ ná mɛ kpówun kpó xomehunhun kpó.

Mi xa Ɖɛhan 81:11–16

- Été wé Izlayeli ví lée ma bló ǎ ?
 - Yě ɔoto Mawu ǎ (11, 13)
- Nū yě kó ɔótó Mawu wé ó, été wé Mawu ká ná bló nū yě ?
 - Yě ná ɔu ɔo kɛntɔ yěton lée jí.
 - È ná ná nūɔúɔu ɔagbeɔagbe yě.

Mi xa Ezayii 55:8–9

- Ně wé Mawu kɔn nɔ ɔe ali ton lée kpódó linlin ton lée kpán xlé gbɔn ?
 - Linlin ton lée kpó ali ton lée kpó hũgan linlin kpó ali mǐton lée kpó.

GBEƉÚƉÓ

- Kplón tɛ wé mi ka ná yi ɔo wěta éné lée mɛ ?

Mawuxówéma ó tɛ ɔě jí nū mǐ ɔɔ mi ní byó nūnywé. Ényí mǐ byó ó, é nɔ vívɪ nū Mawu bɔ é nɔ ná mǐ vǔnu. Lo ó, mǐ ma ɔótó Mawu ǎ ó, mǐ ná mɔ yi ǎ. Mawu tunwun mǐ bɔ linlin ton lée hú gǎn linlin mǐton lée, ali ton lée nyó hú ali mǐton lée.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA ƉAXÓ Mɛ

Mi ɔótó hwenuxó éló ɔěe ɔo xó dó lě e Mawu ná nūnywé akɔta ɔe gbɔn é

Gletoxo ɔé tíin, bɔ mɛ e ɔ'é mɛ lée ɔó gbe kpó bó ná xɔ glelɛmɔ ɔokpó. Yě lén dó nū e yě lén ná wa lée é mɛ, lo ó yě ka kpé wú bó ná xɔ ǎ ɔó yě ɔó akwé ton ǎ. Yě kplé ɔo sunmɛ sunmɛ ó, yě nɔ xɔ ɔe bó nɔ byó Mawu ɔo é ní ɔe nū e é mí ná bló bónú togun émíton ná wa jlǎ ton é xlé é mí.

Yě ɔo kplé bló wé gbe ɔokpó bɔ Mawu ɔo xó ɔé nū yě. É ɔo nū yě ɔo : “Nú mǐ gbló ali e yi gle mǐton lée ta ó, un ná ná glelɛmɔ éné ó mǐ”. Agun ó se tónu nū Mawu bó gbló ali ó ɔ'é jí. Ali éné ó, kilométlu atɔn (3) wé é bló.

Xwe éné ó xwe ó, mɛ bí wé dó gle ton jí, ɔó yě sɔ ɔo agban ná bé kpó negbe kpó wé ǎ. Jínukún ká nyó nū yě sukpó káká bɔ yě sa nū bo mɔ akwé titewungbe, ɔó agbanbékeké yěton d'alo yě bɔ yě yá wǔ bé jínukún yěton sukpó yi axi bɔ é kpoɔo yǔyǔ, lobo axisínɔ lée wla xɔ ɔo yě si dó axi ɔagbe mɛ. É vívɪ nū gletoxo ó bí káká bɔ yě lékɔ nū le e yě mɔ é akpá ɔokpó wa nū Agun ó, bɔ é nyi akwé ɔaxo tawun bó hwe ɔebǔ ǎ. Agun ó xɔ ɔe bó byó Mawu ɔo ně wé é mí ká ná zán akwé ó gbɔn é jí, bɔ Mawu flín yě ɔo é mí dó akpá nū yě ɔo é mí ná bló bɔ yě ná xɔ glelɛmɔ ɔ. Nū e akwé ó ná wa ó é nɛ.

Agun ɔ xodɛ bo byɔ Mawu ɔ nɛ wɛ ɛmi ka na zɛn akwe ɔ gbɔn ɛ ji, bo Mawu flin yɛ ɔ ɛ mi dɔ akpɔ nɔ yɛ ɔ ɛmi na blɔ bo yɛ na xɔ glɛlɛm ɔ. Nɔ e akwɛ ɔ na wa ɔ ɛnɛ.

- Nɛ agun ɔ ka tunwun nɔ e ɛ dɔ na wa ɛ gbɔn ?
- Nɛ agun ɔ ka wa nɔ gbɔn kpanta nɔ e Mawu ɔ nɔ wa ɛ ?
- Nɛ ɛ ka wɔ nyi gbɔn ?

Hwenuxɔ agun e nɔ se tɔnɔ nɔ Mawu e tɔn wɛ. Nɔ mi kpɔn bibɛmɛ hwenuxɔ ɔ tɔn ɔ, ɛ ɔ nɔ mi ɔ, agun ɔ nɔ kplɛ sunmɛsunmɛ bɔ nɔ xɔ dɛ lobo nɔ byɔ Mawu ɔ ɛ nɔ dɛ nɔ e ɛmi na wa bɔdɛwɔ e xɛ ɛmi. Mi dɔ na nɔ blɔ yɛ ɔhun, bɔ na nɔ kplɛ hwɛhwɛ lobo na nɔ byɔ Mawu ɔ ɛ nɔ dɛ nɔ e mi na nɔ blɔ bo ɛ na xwedɔ linlin ɛ ɛ tɔn ɛ. Hwe dɛ lɛɛ nu ɔ Mawu nɔ xɛ ali mi bo ɛ nɔ mɔ nɔ je wɔ tawun. Hwe dɛvo nu lɛ nɔ wɔ bo mi nɔ kpɔn nɔ e nyɔ nukun mɛtɔn mɛ ɛ, bɔ nɔ sɔ jidɛ dɔ Mawu ɔ mɛ bɔ nɔ blɔ nɔ mi ma wa xɔ gbɔ ɔ. Amɔ sunwusunwu ɔ, mi dɔ na nɔ sekɔ Mawu bo ɛ na nɔ na nɔnywɛ mi, lobo na nɔ xɛ ali mi. Mi nɔ flin ɔ ali Mawu tɔn nɔ nyɔ hɔ ali mi dɛsɔ tɔn lɛɛ tɛgbɛ.

Mawu nɔ sɔ nɔ kpɛdɛ dɔ hɔzɔ nɔ sukɔ

Mi nɔ flin hwenuxɔ glɛlɛm ɔ tɔn

- ɛtɛ wɛ mɛ lɛɛ kɔ blɔ ɔ hwenuxɔ ɔ mɛ ?
 - *Yɛ byɔ nɔnywɛ Mawu, bo gblɔ glɛli yɛtɔn*
- ɛtɛ Mawu kɔ blɔ ?
 - *ɛ na yɛ linlin abɔ nɔnywɛ, ɛ blɔ bo jinukun nyɔ nɔ yɛ, bo tovi lɛɛ hun abɔ dɔ agun ɔ, bɔ na nɔ i bo yɛ mɔ akwɛ bɔ xɔ glɛlɛm ɔ.*
- Yɛ mɔ gblɔ ali ɔ ɔ ɔ, yɛ na xɔ glɛlɛm ɔ a ?
 - *ɛO*

Hwe gɛgɛ nɔ ɔ, Mawu nɔ zɔn azɔ dɛ mi na dɔ dɔ Axɔsɔduɔdu tɔn ayi. Mi dɔ na je nɔnywɛ byɔ ɛ ji bɔ na nɔ wa nɔ e ɛ zɔn mi lɛɛ ɛ. Nɔ mi kpɔn tan e ɔ Mawuxɔwɛma ɔ mɛ lɛɛ ɔ, mɛ lɛɛ nɔ se tɔnɔ nɔ Mawu hwɛ cɔbɔ nɔ mɔ nɔjiwɔ tɔn.

XOƆƆDOXOWU DO GBɛTA KLɛWUN Mɛ (SG)

Nɔ e nɔkplɛnmetɔ na wa ɛ: *Mi mɔ nɔkplɛnvi lɛɛ ɔ klɛwun klɛwun mɛ atɔn abɔ atɔn tɔn. Mi na hwenuxɔ dɔkpɔ yɛ bo yɛ na xa bɔ wa azɔ d'ɛ ji. Mi sɛn wɛma kpɛwun kpɛwun bɔ wlan wɛɔ lɛɛ kpɔ nɔkanbyɔ kpɔ dɔ yɛ ji bɔ mɔ nɔ gbɛta dɔkpɔ dɔkpɔ.*

Davidi kpɔ Golyati kpɔ

Filisitɛɛn lɛɛ kpɔ Izlayɛlivi lɛɛ kpɔ ɔ ahwan fun wɛ. Filisitɛɛn lɛɛ sɛ nya asukɔ dɔxɔ dɔkpɔ dɔ ahwankpɔ Izlayɛli tɔn mɛ bo ɛ yɔ ɛ ɔ Golyati, bɔ byɔ Izlayɛli ɔ yɛ nɔ sɛ mɛ dɔkpɔ dɔ bɔnɔ ɛ nɔ wɔ bo wa fun ahwan xa ɛmi. ɛnyi ɔ Izlayɛli vi ɛnɛ ɔ du ɔ Golyati ji ɔ, Filisitɛɛn lɛɛ j'ayɔ nɛ, bo yɛ na gosin Izlayɛli-yikungbanji. E ka nyi Golyati wɛ ka du d'ɛ ji ɔ, Izlayɛli vi lɛɛ j'ayɔ nɛ, bo yɛ na huzu kannumɔnɔ nɔ Filisitɛɛn lɛɛ. Davidi ka ko su ahwan fun ɔ; ɛ kpɔ ɔ yɔkpɔvɔ bo na sixu yi fun ahwan ɛnɛ ɔ. Lo ɔ, hwenu Davidi kɔ se ɔ Golyati ɔ Mawu cɔ na wɛ ɛ ɔ, ɛ sɔ gbɛta ɛdɛsɔnɔ kpɔ jlɔ kpɔ ɔ ɛmi na yi fun ahwan xa ɛ.

Mi xɔ 1 Samuweli 17:32–49

- ɛtɛ wɛ Davidi kɔ wa ?
 - *ɛ sɔ gbɛta ɛdɛsɔnɔ kpɔ jlɔ kpɔ ɔ ɛmi na yi fun ahwan xa Golyati*
 - *ɛ ɔ Mawu mɔmɔmɔ ɔ na na duq'ɛ ji ɛmi*
 - *ɛ gbɛ ɔ, ɛmi kun na dɔ ahwanwu bɔ zɛn ahwanlinnyanu Axɔsɔ ɔ tɔn lɛɛ dɛ ɔ, lobo cyan kɛn ɛɛ diqi wɔ ganji lɛɛ ɛ bɔ sɔ klohwɔn tɔn hen alɔmɛ.*
- ɛtɛwu Davidi ka wa nɔ gbɔn mɔ ?

- *É di nú dɔ Mawu ná tún kan nú Izlayeli, bó ká jlo ná dé hl̩nhl̩n Mawu tɔn xlé.*
- Sinkɔn tɛ wɛ nú e Davídi wa ɔ ka ná ?
 - *Davidi hu Goliyati bɔ Izlayeli dɔ dɔ ahwan ɔ jí.*
- Enyi Davidi ma ko yi ahwan ă ɔ, mi ka lin dɔ nú ene sixu ko je à?
 - *Vlafo é sixu nyí mǎ ă. È mɔ alɔ Mawu tɔn káká je hwenu e Davídi yi ahwan fun gbé é ă.*

Elizée kpó asúkúsi ɔ kpó

Mi ní xà 2 Axósú 4:1-7

- Wǔwɛ tɛ mɛ asúkúsi ɔ dɛ d'ayí ?
 - *É dɔ axɔ bó sixú sú ă. È nǎ sɔ ví tɔn lé dó bló kannumɔnɔ dɔ axɔ nu.*
- Nǔtɛ wɛ é bló ?
 - *É byɔ alɔgɔ gbeyidɔ Mawu tɔn ɔ tɔn*
 - *É ba zɛn gbɔn mɛ e sekɔ e lée gɔn bó xokplé. É bló nú e Elizée dɔ n'í lée é.*
- Été Mawu ka bló ?
 - *Mawu húzú olivumi e é dɔ ɔ dó gǎgǎ bɔ é dó zɛn gǎgǎ mɛ bɔ yě gɔ.*
- Sinkɔn dǎtɛ nú éne ná ?
 - *É sú axɔ ɔ bɔ ví tɔn lée mɔ hwɛngán*

Jeliko

Mi xà Jozue 6:1-5, 12-14, 15-17, 20.

- Étɛ Mawu xlé yě dɔ yě ní bló ?
 - *Yě ní dɔ zɔnlin lédó to ɔ bó kún ahwankpen.*
- Nǔ tɛ yě bló ?
 - *Yě se tónú nú nú e Mawu dɔ yě ní bló é.*
- Sinkɔn dǎtɛ nú e Izlayéliví lée wa ɔ ka ná ?
 - *Yě dɔ dɔ ahwan ɔ jí. Ahohó e è mɛ lé lǎ dó toxo ɔ mu.*

Naamáni

Hwenuxó Naamáni tɔn dje. Nya hl̩nhl̩n daxonɔ dé wɛ, bo nyí ahwangán dɔ ahwankpa siliixɔsú ɔ tɔn nú. É dɔ mǎ có, é dó guɔzɔn wǔtu, bo ká se dɔ gbeyidɔ Mawu tɔn dɔkpó dɔ Izlayeli bo hɛn ɔ, é ná gbɔ azɔn nú émi. É yi gbeyidɔtɔ Élizée gɔn.

Mi xà 2 Axósú 5:9-14

- Nǔ tɛ Elizée ka dɔ n'í ?
 - *Elizée dɔ n'í dɔ ní nylɔ éqée dó judéentɔ ɔ mɛ azɔn ténwe.*
- Nǔ tɛ Naamáni ka bló ?
 - *Xome sin Naamáni dó nú e è dɔ n'í é dɔ nú dǎbǔ dɔ nukún tɔn mɛ ă. Éné wú ɔ é ba ná bló ă.*
- Étɛ jɔ hwenu e Naamáni se tónú nú nú e è dɔ n'í e ?
 - *Azɔn tɔn gbɔ n'í.*

GBEDÚDÓ

Hwe dé lée nu ɔ, mǐ nɔ mɔ dɔ nú e Mawu nó byɔ mǐ dɔ mǐ ní bló lée nó hwén nǔdɛ nú mǐ ă. Amǎ Mawu ká dó azǎ titewungbe bó ná wa cóbɔ azɔn e je wɛ akɔta mǐtɔn dɛ é ná gbɔ. Mǐ dó ná je tónú se jí nú nú e Mawu byɔ mǐ dɔ mi ní nɔ bló lée é, nú nú éné ná bo má hwén nǔdɛ nukún mǐtɔn mɛ ɔ. Bɔ mǐ dó ná dó jídɛ bó ná tunwun dɔ nú mǐ se tónú nú nú e Mawu dɔ nú mǐ lée é ɔ, akɔta mǐtɔn sín azɔn ná gbɔ.

XÓDJDÓXÓWÚ DÓ GBĖTA ĐAXÓ MĖ

Mi dótó hwenuxó élɔ

Xɔzɔwanú

Ɖo akota TCT tɔn mɛ ʒ, agun ʒ mo ɖo Mawu byɔ ɛmɪ ɖo ɛmɪ nɪ gbá xwé ganjí nú mɛ bɪ. Yě bló nũdo biba kpó nũgbéjékpón ʒ gbɔn tola ʒ bɪ mɛ bo mo ɖo xwé 35 gblé bó ɖo ná mú wɛ bo é byɔ ɖo è ná vó yě gbá abɪ è ná bló yě ɖó. Azǎn ɖo azǎn jí je wɛ ʒ, agunví lée xo Azǎwánú lée kplé bo sɔ jlǎ ɖagbe ɖo ɛmɪ ná wa azǎ ɛnɛ lée fó. Yě bló xwé 17 ɖo 35 lée jí. É ɖo mǎ có, ɛe yě fó xwé 17 gɔ ʒ, yě wá mo ɖo ɛmɪ kún sɔ ɖó akwé bó ná bló xwé 18 e kpo lée é ó. Yě ká lɔn bónú awakanmɛ kú yě bónú yě ná jó azǎ e yě lɛn ɛnɛ é dó ǎ. Ɖnɛ wútu ʒ, agunví lée sɔ gbeta ɖo zǎn ɖokpó mɛ bó kplé yědǎe, lobo blá nu bo je ɖe xo jí ba dó byɔ alɔgo Mawu tɔn bó ná sixú fó azǎ e yě bé ʒ.

Ayǐhón tɔn gbezǎnzǎn ʒ, hwenu e yě ɖo nú sɔ wɛ ba gosín agun ʒ jí é ʒ, agbanbehún ɖaxo nabídé hen xɔzɔwanugban bo é gɔ, lobo wá gán ɖó agun ʒ nukɔn bo je agban ʒ ɖe nyi ayǐ jí. Nũ e ɖo jũɔ wɛ ʒ bú nu dó agunví lée, bó kpácá yě, bo yě yá afɔ bo yi ɖo nú hũnkúntɔ lée ɖo, é kún nyi fí e yě ná ɖe agban lée ɖó ʒ, ɖe dó wɛ yě ɖe ó. Mɛ dǎbũ zón xɔzɔwánú ɖo fí ǎ, bo mɛ dǎbũ ka lɛ sixú zón azɔwánú tobú ɛnɛ lée do fí ǎ. Hũnkúntɔ lée yí gbe bo ɖo nú yě ɖo xo sín azɔwánú ɛnɛ lée je agun ʒ sín ace mɛ, amɔ, nú yě má ká ba ǎ ʒ, ɛmɪ ná bé sɔ yi fí dǎvo. Agunví lée lɛ kun so nú xó ʒ bo yě lɛ tɪn nú mɛ d'ɛ jí. Ɖnɛ gudo ʒ, yě wá mo nú je mɛ ɖo azɔwánú e ɖe nyi ayǐ wɛ hũnkúntɔ lée ɖé é ʒ nyi azɔwánú kpodéjɪ agbanhɛnten ɛe sekpó agun ʒ ɖokpó tɔn; bo azɔxwé e yě hen wá ná e ʒ gbé ɖo ɛmɪ kún ná yí bónú agban ɛnɛ lée wá hán tɛnmɛ ɛmɪ ɖo agbansexwexo ɛmɪ tɔn sá ó. Hwenu e agunnukɔntɔ lée wa kanbyɔ hũnkuntɔ lée ɖo nú tɛ wútu wɛ yě ɖo agban ʒ ɖe dó agun ʒ nukɔn wɛ é ʒ, yě yí gbe nú yě kpówun ɖo : « Hũnkúnkun cikɔ nú mɪ bo mɪ ba ná ɖe agban lée nyi ayǐ bá lɛko »

Agun ʒ mo xɔzɔwanú ɛnɛ lée bɪ yí vɔnu. Nũjɪwũ ɛnɛ ʒ zón bo yě mo azɔwanú e hwe dó xo ʒ bó dó gbá xo e kpo lée bɪ.

- Nũ tɛ wútu agun ʒ ba ná gbá xwé nú toví ɖokpó ɖokpó ?
- Nũ tɛ wɛ agun ʒ bló ?
- Ɖtɛ wɛ Mawu ká bló ?
- Mɪ lɛn ɖo Mawu na ná azɔwánú e kpo lée agun ʒ, nú é má wa azǎ e wú é kpé bo ná wa é a (xo 17 e é bló é) ?

Wǎfo e mɪ xa é ɖe xlé ɖo, Mawu sɔ nú e yě dó gǎn bó wa lée dó húzú nú gǎgɛ. É nyi nú lée wɛ é sɔ húzú gǎgɛ cóbo yě wa nú e wú yě kpé é ǎ. É no wá je bo Mawu no wa nú è mɪ má ɖó nukún ǎ é nú mɪ gbɔn fɛnú tɔn gbɪa mɛ. Amɔ nú mɪ kpón Mawuxó ʒ mɛ ʒ, mɪ mo ɖo ɖo hwe gǎgɛ nu ʒ Mawu no mo mɪ ɖo jlǎ tɔn wa wɛ hwɛ cóbó no ɖe ɛdǎe xlé.

Mi ní xo ɖe

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBɛTA ƉAXÓ Mɛ

Mɪ ní xa wǎfo ɛlɔ lée. Ɖtɛ wɛ yě kplón mɪ dó ɖexuxo jí ?

- Jaan 14:13
- Jaan 15:8
- Jaan 16:23-24

Mɪ lɛ vó gbɔn ɖyɔɖyɔ e mɪ ba ná mo ɖo akota ʒ mɛ bo nũkplónkplón 4° ɖo xó tɔn lée e jí (nú mɪ ma sɔ ɖó hũn, mɪ slé ɖyɔɖyɔ e mɪ ba na mo ɖo akota mitɔn mɛ lée dǎvo—mɪ lin tame dó ɖyɔɖyɔ ɖo nũnywé mɛ, agbaza mɛ, gbigbo mɛ kpódó gbɛtɔmɛnúnɔ kpán).

- Mɪ lɛn ɖo Mawu lo ba ɖyɔɖyɔ ɛnɛ lée nú akota mitɔn a ?
- Ɖyɔɖyɔ ɛnɛ lée nyó nú Axósúduɖu Mawu tɔn a ?

MI NÍ XO ƉÈ

Mɪ ní sɔ hwenu bo xo ɖe ɖo kpó bo byɔ Mawu ɖo é ní hen ɖyɔɖyɔ wá akota mitɔn mɛ.

Nũ e nũkplónmetó ná wa é : Nú mi xo ɔe kpeɔe wayi gúɔo ɔ, mi sɔ hwenu kpeɔe bó cí xwii ɔo Mawu nukɔn. Mi byɔ nũkplónví lée ɔo yě ní xo ɔe bo byɔ Mawu ɔo é nĩ xlé nũ é mí abĩ é nĩ ná nũnywée é mí ná zán dó ɔo ɔyɔɔyɔ é né lée e. Ɖexuxo ɔ gúɔo ɔ, yě ní cí xwii nú cɛjú 2 yi 5 mɔ́ bónú mi ní kanbyɔ yě ɔo Mawu xlé nũɔe yě a jí ?

Tasúná

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA ƉAXÓ ME

- Linlin tají ɔě tɛ lée we mĩ kplón ɔo nũkplónkplón é ló me ?
- Nĕ gbĕta mĩtɔn ka ná nɔ gbejí ɔo ɔexixo kpó tó ɔo Mawu kpó me hú lě e yě nó bló gbɔn ɔ'ayĩ é?
- Ée mĩ ɔo ɔe xo we égbɛ é ɔ, Mawu ká ɔe nũɔe xlé mĩ bɔ mi ɔó ná bló a ? (Ényí é ɔe nũ ɔé xlé mi hũn, mi sɔ hwenu bó to lě e mi ná bló gbɔn é).

Nǔkplónkplón 7: Azǎ e agun dó ná wa dó Axósúduqu Mawu tǎn dó ayǐ me é

Linlin taji

1. Agun dó azǎ taji dǎkpó dó Axósúduqu Mawu tǎn dó ayǐ dó xá mǐtǎn lée me me.
2. Me dǎkpó dǎkpó dó taji bó dó ná dó alǎ dó Axósúduqu Mawu tǎn dó ayǐ me gbǎn alǎkpa lée bí jí.

Azǎwánú

1. Dide – wéma e me azǎ agun tǎn de dó Axósúduqu Mawu tǎn jí e
2. Dide – wǎjǎnu gbetǎ tǎn lée sín dide lée (14 we bǎ è na sǎn yě)

Xónusǎdóte

XÓDJDÓXÓWÚ DÓ GBĚTA ĐAXÓ ME

Đo Nǔkplónkplón e wa yi é me ó, mǐ mǎ lǎ e gbézán **mitǎn** nǎ bé dǎdǎyǎ gbǎn káká yi je **hěnnu** mǐtǎn lée jí, bo nó byǎ **akǎta** kǎpó **to** mǐtǎn kǎpó me gbǎn é. É dó mǎ có, nǔ taji dǎkpó dǎvo de dó ali e dǎdǎyǎ éló nó gbǎn é jí : Agun. Nǔ linlin đaxo éné ná wa cice me ó, tuto Mawu tǎn we nyǐ dó agun ní wa azǎ titewungbe đaxo dǎkpó dó azǎ e ná đǎn dǎdǎyǎ éné wá é me.

Mi xa Efezinu 1:22-23

- Azǎ tǎ nyǐ agun tǎn ?
 - Agun ná wa Jezu sín azǎ.

Mi xa Efezinu 3:10

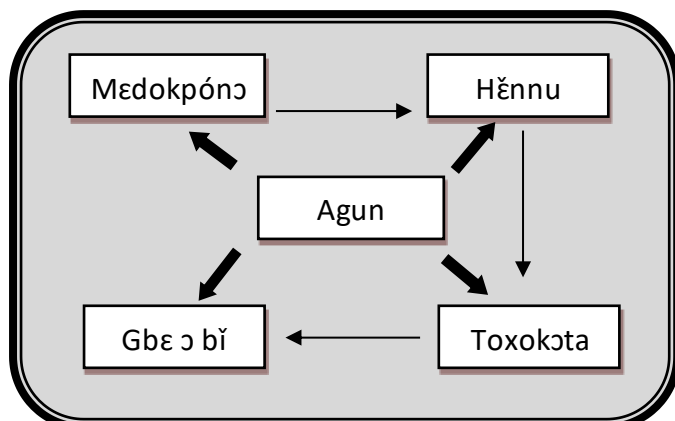
- É Été Mawu nǎ zǎn bo nó de nǔnywé tǎn xlé ?
 - Agùn

Wěfo éné lée me mǎ nǔ je nó bǎwǎ ǎ, amǎ yě nó flín mǐ dó Mawu sǎ azǎ taji dǎkpó dó asǐ nǔ agun ó dó Axósúduqu e Mawu ná dó ayǐ é me. Agun ó we nyǐ agbazagonú Klísu tǎn, Azǎ e Klísu ná wa é ó, we agun ó ná wa. É ná đǎn Kǎndógbǎ wá Nǔ Bí SESE me.

- Nǔ è sǔ agun mitǎn dó ó, Nǔ tǎ hen ó, é ná jǎ ? É ná vé nǔ nǔmǎđitǎ akǎta mitǎn tǎn lée bǎ yě ná je vosa jí ǎ ? Été wutu yě ná savo abǐ yě má ná savo ?

Nǔ é wá je nǔ è sǔ agun mitǎn dó ó, toxo ó bí dó ná byǎ aluwe me. Đó cóbónú è ná sǔ agun ó dó ó, é kó wa nǔ đagbe gǎgé dó toxo ó me.

Mi ní blǎ dide dǎkpó lǎ e mǐ kplǎn gbǎn dó nǔkplónkplón 5° me gbǎn dó Axósúduqu Mawu tǎn dó ayǐ jí é đǎhun. Mi ní besín gbetǎ dǎkpónǎ jí, hěnnu, akǎta e me yě de é kǎpó to yětǎn kǎpó (Mi ní de tǎ dǎkpó bó de akpataxwǐ éné lée d'é me, bǎ è ná zǎn bó xlé dide lée me dǎkpónǎ, hěnnu, akǎta kǎpó to e me agun ó de é kǎpó abǐ mi ná xlé **ĐIDE E È NA ZAN DO KPLǎN Nǔ LÉE** É dó nǔkplǎnte ó jí - Dide azǎ agun tǎn dó Axósúduqu Mawu tǎn dó ayǐ me)

Azɔ e agun ná wa é we nyí dɔ, é ná bló bo Axósúduqu Mawu tɔn dɔ ayí sín azɔ ɔ ná bowú wiwa nú me. (Mi bló agun ɔ sín dide dɔ tentin kpó gaxwi lée kpó bo yé ná tɔnta dɔ kɔxɔ). Agun ɔ dɔ ná ná Azɔwánú agunví lée bo núwíwa yɛtɔn ná nyí dɔyɔyɔhɔn dɔ hɛnnu yɛtɔn, akɔta yɛtɔn kpódó to yɛtɔn kpán. Mí dɔ ná ba ali bo ná gɔ alɔ nú hɛnnu lée, akɔta lée bo yé na huzú nú e Mawu ba é.

È ní ná Azɔwánú me lée

AZɔWIWA DÒ GBɛTA ÐAXÓ ME

Nú e nùkplánmetɔ ná wa é : Mi má **ÐIDE È NA ZAN DO KPLɔN NÚ LÉE** É bo é kan wǔjɔnu gbetɔ tɔn dɔkpó dɔkpó é. Mi kan nú élɔ lée byɔ gbɛta ɔ. Mi byɔ dɔ yé ní site bo yi xlé wǔjɔnu gbetɔ tɔn dɔkpó dɔkpó. Mi kan nú élɔ lée byɔ gbɛta ɔ bí :

- Wǔjɔnu agbaza tɔn dɛ te nyí nú kpowun bo má dɔ azɔ dɛ dɔ gbetɔ wu ă ?
- Wǔjɔnú té ka hwe hú dɛ dɔ gbetɔ wú ?
- Nú te hen ɔ, é ná jɔ, nú è dɛ wǔjɔnu kpɛví éné lée sín gbetɔ wú ɔ ?
- Nú è kán wǔjɔnu lée dɔ vovo sín gbetɔ wú ɔ, agbaza gbetɔ tɔn ká ná sixú wa azɔ a ?
- Mi ná kpóndéwu bo dɛ xlé, lée e wǔjɔnu agbaza gbetɔ tɔn lée ɔ, yé dɔ yédée sín hudó gbɔn é.
- Nú wǔjɔnú éné dɛ hwedó dɔ agbaza gbetɔ tɔn wú ɔ, hlɔhlɔn dɛ té agbaza ɔ ná dɔ dɔ wa nú ?

Nú e nùkplánmetɔ ná wa é : Nùkplánví lée ní fɔ dide lée dɔ ayí.

- Wǔtu gbetɔ tɔn ɔ dɔ ganjí din a ?
- Nú wǔjɔnu dɛ lée bú ɔ, nɛ we é ná bló nú gbetɔ wutú ?

Nú e nùkplánmetɔ ná wa é : Nùkplánví lée ní cyán dide wǔjɔnu ée dɔ tají lée é tɔn bó jó ée kpo lée é dɔ.

- Gbetɔ wutu ná sixú wa azɔ din a ? Été wutu é má ná sixú wa azɔ ă; Été wutu é ná wa azɔ ?

Mi xà 1 Kɔlɛntinu 12:12-20.

Din ɔ, mí ní slé azɔ e me agun nɔ d'alo dɛ lée e dɔ fí.

Nú nùkplánmetɔ ná wa é : Mi wlán azɔ e me agun nɔ dɔ alo dɛ lée dɔ dôwúte abí wɛmaxwe daxó jí. Éné ɔ gúdo ɔ mi ná bló vǔgbɔnjí dɔ:

- Wǔjɔnu agbaza mɛtɔn tɔn lée dɔkpó dɔkpó dɔ tají bo dɔ azɔ yɛtɔn yɛtɔn bo nó wa. É jexá dɔ agun ɔ ní cí agbazagonú mɛtɔn lée dɔhun, agunví dɔkpó dɔkpó dɔ ná nyí nú tají nú Axósúduqu Mawu tɔn sɔ dɔ ayí. Agunví dɛ dɔ ná nyí nú kpowun d'é me ă. Wǔjɔnú gbetɔ sín agbaza tɔn lée ɔ, dɔkpó dɔkpó we dɔ azɔ tɔn bo ná wa a cé ? Medé lée dɛ bo nú yé tɔn sín agun me ɔ, è ma ná je dɔ yɛtɔn dɔ nukɔn yi yi agun tɔn wú ă we a ?
- Ðo kanweko jí ɔ, me nabí we nɔ wa azɔ dɔ agun ɔ me ? (nú é véwu linlén nú yé hǔn, mi kan gbetɔ nabí e dɔ agun ɔ me é byɔ, bo kan me nabí e nó wa azɔ e nyí agun tɔn lée hwéhwe é byɔ). Wǔjɔnú nabí we dɔ kanweko jí bó má nó wa azɔ dɔ agbaza gbetɔ tɔn wú ă ? (Mi byɔ nùkplánví dɛe sɔxa dɔ kanweko jí éné kan lée ní dɛ dide yɛtɔn lée kpo sín dɛ lée me.)
- Nú è mǎ agbaza mitɔn dɔ kanweko jí ɔ, akpaxwé éné jén dɔ azɔ wa we ɔ, Nú te dɔhun we é ná cí ? Nú éné lo jexá agun ɔ a ? Nú me e dɔ agun me lée ɔ, gégé dɔ azɔ wa we ɔ, azɔwiwa agun ɔ tɔn ná nyɔ d'é jí hú mǎ a cé ?
- Été we mí ná bló bó ná mɔ sínkɔn nú tagba mɛtɔn lée ?

Éte wutu gbetɔ dɔkpó dɔkpó dɔ ná wa azɔ nú Axósúduqu Mawu tɔn ?

XÓÐDÓXÓWÚ DÒ GBɛTA ÐAXÓ ME

Mi xa Éfézinu 2:10

- Aníwu we è hwlén mĩ gán ?
- Mɛ e mo hwlangán lée bí ká ɔo azɔ ɔagbe wa we a abí mɛ kwin we ɔé we ɔ'éwú a ?
- Mɛ e ɔo agun mitɔn mɛ lée ɔ, bí nó wa azɔ ɔagbe a ?

Mi xa Matíe 25:14-30 Lɔ e Jezu ɔó ɔó sikagankwé lée wú é.

- Hwenu e mi xa lɔ éné ɔ, mi mo ɔo klísusentɔ ɔé lée ɔe bó kún ɔó ná zán nũwúkpíkpe yétɔn lée ɔó ɔó axósúɔuɔu Mawu tɔn ayí ɔ a ?
- Klísusentɔ ɔo agun mitɔn lée mɛ é ɔ, bí no zán nũ e yé ɔó abí nũ e yé nyó wa ganjí é ɔó Axósúɔuɔu Mawu tɔn ɔó ayí wútu a ?
- Nè we mĩ na bló gbɔn bó ná ɔɔn gbetɔ lée sukɔ, bo yé ná zán ɔɔkun abí nũ e yé nyó wa e ɔó gó alɔ nú Axósúɔuɔu Mawu tɔn ɔó ayí ?

Mĩ ɔó ná wa azɔ ɔó kɔ ɔó axósúɔuɔu Mawu tɔn ayí. Ényí mɛ ɔokpó hen ɔ é ná ɔó axósúɔuɔu Mawu tɔn ayí ɔo ali ɔé nú ɔ, kplékpléme agun ɔ bí tɔn hen ɔ, é ná ɔó axósúɔuɔu Mawu tɔn bí kpété ayí. Mĩ ná ɔó ayí gbɔn jlɔ Mawu tɔn wiwa ɔo nũ bí mɛ gbla mɛ. Agun ɔ ná lé gó alɔ nú mɛ ɔévo lée bo yé lɔ ná bló gbɔn mɔ. Nú mɛ e ɔo agun abí toxo mitɔn mɛ é bí sɔ gbeta bó xwedó jlɔ Mawu tɔn ɔo nũwiwa yétɔn lée bí mɛ ɔ, hũzúhúzú té we agun ɔ abí toxo ɔ ná ɔó ?

Mi xa Éfézinu 4:11-12

- Azɔ té nyí agun gán lée tɔn (meséɔó, gbeyiɔ Mawu tɔn lée, wendagbejlatɔ, lɛngbo-nyitɔ, nũkplónmetɔ) ?
- ɔo agun gégé mɛ ɔ, yé nó ɔo mɛ kpeɔe (mɛ 10 ɔo 100 jí) we no wa azɔ mɛ gégé (mɛ 90 ɔo 100 jí) tɔn. Mo we é nyí ɔo agun mitɔn lɔ mɔ mɛ a ? Nũ té mĩ hen ɔ, mĩ ná bló bo ɔyɔ nũ éné ?
- Nũ te mĩ hen ɔ, mĩ ná bló bó ɔó viví lanme nú mɛ ɔé lée bo yé ná sixú wa azɔ nú Mawu ?

Kpóndéwú ɔokpó ɔie:

Susu ɔ, è no ɔo mɛ e no zán éɔé nú nɔzo tɔn ɔ we no tunwun nũ, bó nó su ɔ' é jí. ɔo Endonezitome ɔ, Meséɔógbɛjízɔ watɔ ɔé lée nó wa azɔ xá mewínnyáwínnyá lée. Yé ɔo nũ kplón yé we ɔó aklunɔzángbla ɔokpó mɛ ɔ, xome no ɔo yé sín we ɔó yé yá wũ ɔo susu we ɔo gbigbo mɛ á wútu. Yé wa sɔ gbeta bo ɔo mewínnyáwínnyá éné lée ná je azɔ wa jí. Yé wa ɔe sɛn tɔn bó ɔo mɛ e sɔ ɔéɔoɔéme bó ná wa azɔ Mawu tɔn lée we ná yí nũkplónme Aklunɔzángbla ɔ mɛ tɔn. Ée je mɔ é ɔ, mewínnyáwínnyá lée bí ɔibla yí gbe bo yé je azɔ tenme tenme lée wa xá meséɔógbɛjízɔ watɔ lée jí. Medé lée no gó alɔ nú hɛnnu ée ma ɔó nũɔe á lée é, mɛ ɔévo lée ɔo azɔ wa xá yɔkpɔvú lée we. ɔo sun yoywe ɔé mɛ kpowun ɔ, meséɔógbɛjízɔ watɔ lée mo ɔo mewínnyáwínnyá éné lée je zinzin jí ɔo nũɔiɔi mɛ. È mo din ɔo Mawuxówéma xixa kɔ ɔexuxo kɔ no myá nukún nú yé. Yé sɔ jíɔe yétɔn ɔó Mawu jí bo ná sixú mo alɔgo Mawu tɔn lobo ná sixú gó alɔ nú mɛ ɔévo lée.

- Été ɔo Hwenuxó éló mɛ ?
- Alɔkpa te we mewínnyáwínnyá lée bé azɔ wa nú Mawu gbɔn ?
- Mi tunwun gbetɔ bo hwenu e yé je azɔ wa nú Mawu jí ɔo agunme é we yé wa zín ɔo nũɔiɔi mɛ a ?
- Nũ te wútu we mi no mo ɔo nú mɛ lée je Mawuzó wají ɔ we yé no zín ɔo nũɔiɔi mɛ ?
- Nũ tají abí nũkplónme ɔé te mĩ ná yí sín Hwenuxó éló mɛ (*Mawuzówiwa ɔ no syenlín nú nũɔiɔi mitɔn*)

È ná ɔɔn ɔyɔɔyɔ wa hɛnnu lée mɛ

Azɔ e nyí agun tɔn e we nyí ɔo é ní gó alɔ nú hɛnnu lée bónu yé ní no gbe lɛ e Mawu ba gbɔn e.

Nũ tají gégé ɔe bo Mawuxówéma ɔ ɔó nú mĩ ɔó hɛnnu, asú kɔ asi kɔ jí. ɔo Efésinu 5 : 25-33 mɛ ɔ, asú kɔ asi kɔ sín kancicá ɔó ná cí ée ɔo Jezu ɔó kɔ agun ɔ kɔ é ɔɔhun. Nú è kɔn Klísusentɔ lée sín hwendo mɛ ɔ, lɛ e asú no hen asi tɔn gbɔn é ɔó ná ɔe xlé, bó na ná mojemɛ mɛ lée ɔó lɛ e Jezu no hen agun tɔn gbɔn é jí. Nũ tají titéwungbe we hɛnnu nyí nú Mawu.

Nú hwendo e ɔto toxo mitɔn me lee lí dǒ ʒ, toxo mitɔn lo ná lí dǒ. Mǎ ɔokpó ʒ, nú hwendo lee lo gba ʒ, toxo ʒ lo ná gba.

Éné wútu ʒ, È ƉO TAJÍ DANDAN bo agun ʒ ɔto ná ba ali bo ɔɔn meɔokpó meɔokpó bo yě ná nó d'alo yědée nú hěnnu yětɔn lobo ná gó alo nú yě bónú yě ní zán gbe lě e Mawu ba gbɔn e ɔɔhun. É cí mǎ ʒ, hěnnu dě lee ná kpón nǔ ɔto hěnnu e yí Klísu se bo nyí agunví lee wú, bo me gěgě ná yí Klísu se ɔto akɔta ʒ me. Nú hěnnu mitɔn lee ɔto hlǎnhlǎn ʒ, akɔta mǐtɔn lee ná ɔto hlǎnhlǎn bo togun ʒ lo ná ɔto hlǎnhlǎn !

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA KLÉWÚN ME

- Ně we agun hen ʒ, é ná d'alo hěnnu lee gbɔn bo yě ná húzú hěnnu e ɔto hlǎnhlǎn é ?
 - È nǎ ná kpón nǔ agunví lee kpó akɔta ʒ bǐ kpó ɔto alɔwliwli kpó hěnnu kpó jí.
 - È nǎ kpón nǔ agunví lee ɔto lě e è nɔ nyí vǐtɔ-vǐnɔ gbɔn é jí.
 - È na ɔto gběta mewínnnyáwínnnyá lee tɔn kpó gběta yɔkpóvú lee tɔn kpó ayí bo ná nó kpón nǔ yě.
 - È na gó alo nú hěnnu lee bónú sinsen hwenu ʒ, yě ní wa Mawuzó ɔto kpó ɔto agunme, bo ná lě bló ɔto akɔta ʒ ténín (Wan yíyí zó).

GBEƉÚƉÓ

Ɖyǎɔy ɔɔn wá toxo lee me

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA ƉAXÓ ME

Agun hen ʒ, é ná ɔyó nǔ gěgě gbɔn alɔkpa nabídé jí ɔto akɔta mǐtɔn lee me. Nǔ tají atɔn we ɔto è nǎ bló bó ɔɔn ɔyǎɔy wa akɔta mǐtɔn lee me :

1. È na bló bo Klísusentó lee ná sukpó d'é jí.

È bló bónú Klísusentó lee sukpó d'é jí we nyí ɔto è ní ɔɔn me e ma tunwun Klísu ǎ lee e bónú yě ná tunwun Mawu bo yí Klísu dǐ hwelengántó yětɔn. Azǎ tají é agun lee nɔ wa nú me e yí Klísu se yǎyó lee nɔ zón bo yě nɔ mɔ nǔ je wen ɔagbe ʒ me.

2. È na kpón nǔ akɔta lee bónú yě ní se tónú nú Mawu.

Lě e mǐ kó kpón gbón é ʒ, Mawu bló mǐ lobo ka tunwun nǔ e nyó nú mǐ é. É ɔto lě mǐ ɔto ná nɔ gbe gbɔn e xlé mǐ ɔto Mawuxówéma ʒ me. Mǐ lo hen ʒ, mǐ ná kpón me dǐbo lě, lě e è nǎ dǐ zɔnlin gbɔn Mawuxówéma ʒ sín sénxwi jí gbón e. Agun ʒ ɔto ná ba ali e é ná gbɔn bó gó alo nú gbetó lee bónú yě ní se tónú nú Mawu ɔto nǔ bǐ me é. Lanme ná nɔ ganjí, lě e alɔwliwli metɔn ná lídǒ bo nyó gbɔn e abí lě e è nǎ nyó akwé zán ɔto ganjí gbɔn é lo nɔ myá nukún nú me e ma tunwun Klísu ǎ lee é lo mǎ, bo yě nɔ ba ná kpón nǔ d'é jí. Nǔnywé ná me ɔto nǔnywé jí alɔkpa éné lee nɔ ɔɔn cícáme ɔagbe ɔto agun ʒ kpó me e ma tunwun Klísu ǎ lee e kpó me, lobo nɔ gó alo nú yě ɔto nǔ e nɔ wa we yě nɔ ɔto tegbe lee é me, hwenu e yě ɔto gbe yětɔn zán we lě e Mawuxówéma ʒ byó gbɔn ʒ é.

3. È ní gó alo nú akɔta lee gbɔn azǎ to bo wa lee me bónú yě ní nɔ zán gbe yětɔn lě e Mawu ba gbɔn e.

È ɔto tají bo, é nyí wǎn yíyí Mawu tɔn kpó jlǒ tɔn kpó sín xó kéɔé we akɔta mǐtɔn lee ná nɔ se ǎ, lo ʒ yě ɔto ná nɔ lee tunwun nǔ e Mawuxówéma kpón mǐ ɔto ali éné nu lee é.

XÓƉƉDÓXÓWÚ ƉO GBĚTA KLÉWÚN ME

Mi yí gbe nú nǔkanbyó éló lee :

- Matie 20:28 - Été wútu Jezu ka wá ayíkungan jí ?
- Filipunu 2:4-9 - Ně we Pɔlu ka jlé Jezu gbɔn ?
- Jaki 1:27 - Sinsen alɔkpa dǐ te ká nɔ nyó Mawu nukún me ?
- Maki 12:31 - Été Mawu ka byó mǐ ɔto mǐ ní bló ?

GBEĐÚĐÓ

Jezu wá bo zán éḑḑe nú gbetó lée. Mawuxówéma ́ dọ « Jezu cí Mawu ɔhun » **dó é nyí Mawu wútu**. Lo ́, é nyí nǔ ɔkpó xá Mawu Tó ́ ká nyí nǔ bo myá nukún n'í ă, amă é só éḑḑe hwe sɔ mă bo húzú mesentó. Nunɔme Mawu tɔn we nyí ɔ ́ è nǐ nyí mesentó bó nɔ zán meḑḑe nú nɔzo. Đó agun ́ nyí agbaza Klísu tɔn wútu ́, nunɔme e nyí agun tɔn bo é ɔ nǎ ɔ é we nyí ɔ, é lo mă ɔ nǎ cí mesentó ɔhun bó zán éḑḑe nǔ gbetó lée.

XÓĐDÓXÓWÚ ĐO GBĚTA ĐAXÓ ME

Wǎn yíyí e mǐ ɔ nú Mawu, bó ɔ nú nɔzo mǐtɔn lée ɔ nǎ ɔn mǐ bo mǐ nǎ nɔ zán mǐ ḑḑe nú me. ḑḑe Klísu wá bó zán éḑḑe nú gbetó lée gbɔn é ́, mă ɔkpó ́ we agun ́ nǎ zán éḑḑe nú gbetó lée, lobo nǎ gó alɔ nú yḑ bo yḑ nǎ tunwun Klísu bo su ɔ nǔḑḑi me, lobo nǎ ɔ wan yíyí yḑtɔn xlé nɔzo yḑtɔn lée. Nú mǐ ɔ mǐḑḑe zán nú akɔta mǐtɔn lée we ́, mǐ nǎ mɔ ɔ yḑ ɔ ḑyḑyḑ we. Mǐ ní xa Hwenuxó akɔta ɔkpó tɔn bo ază e agun ́ nɔ wa nú yḑ é ḑyḑ yḑ.

Azămexwé toxo ḑé tɔn

Gbetótome ɔkpó nyí Kajicu sín toxo ́, bo è gbă xwé e ḑ'é me lée e kpó gannú sakpo kpó atín kpó, lobo agun ɔkpó ka ɔ toxo éné me bo ɔ agunví afɔtɔn mă. È ył agun éné bónú é nǎ sé agunví tɔn ɔkpó ɔ nǔnywé yíyí kplé daxó ɔkpó bó nǎ yí nǔnywé ɔ wen dagbe kpó alɔgo nú nɔzo kpó jí. È sé agunví tɔn Mecaki ée ɔ xwe 21 é ɔ nǔnywé yíyí sín kplé éné tenme. Èe Mecaki léko wa é ́, é ɔ nǔmúmo yăyă ɔkpó xlé : « è kplón nǔ mǐ ɔ tónú se nú Mawu ́ nyí nǔ bo é jló me ́, è nǎ blo abǐ è nǎ gbo we ă ». Hwe éné nu we mecaki, agunmexó Disimisi, léngbó-nyitó ́ kpó asi tɔn kpó ɔ ɔ xwé bo byó Mawu ɔ é ní nǎ émí, nǔwiwa e émí nǎ bló bó ɔ wǎn yíyí mawu tɔn xlé akɔta émí tɔn é. Nǔbyóbyó yḑtɔn sín sínkɔn ́ wa : agun ́ ní bló wămaxɔme dokɔ tɔn nú vǐ lée.

‘ Azɔn ɔkpó ́, yḑ je xó éné ɔ nú agunví ḑḑḑe má ɔ alɔnu bó ma sixú sú xwekwé e wămaxɔme axósú tɔn byó yḑ ă é. Me gḑḑe yí gbe bó nǎ sɔ vǐ yḑtɔn ɔ azămexwé yăyă éné. Mecaki, léngbó-nyitó ́ kpó léngbó-nyitɔsi ́ kpó yí nǔnywé nǔkplónme tɔn ḑé vó ḑé ă, amă, zinkpo, wăma, azăwánú ḑé má mɔ ́, yḑ ká bé nǔkplónkplón xá vǐ wă-atɔn ɔ agun ́ me bo yḑ ɔ xwe ayizén yí wăwe. Yḑ me e ɔ gletoxo ́ me lée é ba nǎ zín yḑ ɔ azămexwé éné ́ sín gbǐgbá me ă; bo zǎn ɔkpó me ́, yḑ lé wa fin xɔzɔwanu e yḑ kplé lée. Cónú Mecaki nǎ yí sunzanfúfókwe tɔn nukɔntɔn ée nyi dolaa ɔkpó é ́, é bló súnzán ténwe, bo akwé e vító-vǐno lée ká nǎ é we è sɔ bo sú i nǎ.

Mecaki kpó Disimisi kpó da slata ́ sín vǐ lée d'é wu bo azămexwé ́ d'agba d'é jí. Azăméví kandé-atóón we ɔ xɔ ɔkpó me bó ká ɔ xwe vovo. Mesi nǔkplónmetó wegó wá gó nǎ ɔ sun ayizén gó ɔ me bo atɔngo lé wa gó nú yḑ ɔ sun tántɔn gó ́ me. Nǔkplónví lée yí 100, bo mesi lée nɔ ɔ gǔdo yḑḑe, bo me ɔkpó ɔkpó nɔ kpannukɔn nǔkplónví tɔn lée ɔ xɔ ɔkpó ́ sá. Me e ɔ xwékpó xá yḑ e ḑé tón sín xwé ɔ gbe bo azămexwé ́ lé mɔ tenme d'é jí. Hwenu e azămexwé ́ ɔ xwewe é ́, xɔ we we é ɔ bo è gbo yḑ ɔ nǔkplónxɔ wă lobo aklónzángbe lée ɔ, agun ́ nɔ lé zán. Xwe e bɔd'éwú ́, agun ́ xɔ ayíkungan ɔkpó bo é sekpo kawangalée , lobo se tenme nú azămexwe ́. Đo xwe ayizéngo ́ me ́, mesi nǔkplónmetó ée è nɔ sú akwé lée é nyi ténwe, azăwatɔ e ma nyí mesi ă lée nyí atóón ́ kpó azăméví 445 kpó.

Fí e Hwenuxó akɔta ́, azămexwé ́ kpó agun ́ kpó tɔn bésín é ne,... Hlǎnhlón e yḑ ɔ éné zón bo yḑ lé gbá azămexwé linsinme tɔn ɔkpó ɔ gletoxo e sekpo yḑ e ɔkpó me, bo é ɔ mesi nǔkplónmetó wă kpó azăméví kandéko mă kpó . Agun ḑḑo lé bló vǐhenxwé ɔkpó nú vǐ ko ḑḑe nɔ yḑtɔn lée nyí azăwatɔ ɔ gletoxo ́ me é. Kancícá kpó nɔvínɔvízó wíwa ɔ agun lée ténín lée je jí, lobo agun e me gbetó kandéko ɔ e ɔ agun yăyă ḑḑo ayǐ bo gbetó ḑ'é me bo é hú kandé. Agun éné lée ɔkpó ɔkpó ɔ agun yăyă we we ayǐ ɔ fí vovo.

Đo xwe ayizéngúdo ́, tónú se nú Mawu agun kpeví ɔkpó kpó agunví tɔn lée kpó tɔn ɔn ḑyḑyḑ daxó wa akɔta lée kpó agun tola ́ tɔn lée e kpó bǐ me. Toxo Kajicú tɔn ́ ɔ ḑyḑyḑ bó ganjéwú sɔ mă bo nǔ é nǎ ɔ ɔ ḑyḑyḑ éné xlé ́, toví le byó ɔ è ni ḑyḑ nyíko toxo Kajicú tɔn (ée ténme tɔn nyí jǐví é) nú é ní húzú Hwlita (ée ténme tɔn nyí “è ni ɔ nǔ nyanya síin é”).

- Nũ té ka je ɔo tan éló me ?
- Ně agun 3 ka kló gbɔn ɔo bíbémé ?
- Hlǎnhlǎn té we nũwiwa yětɔn ɔó dó akɔta 3 bí jí ?

Nũkún yíya hwenu

É ɔo walo me nú akɔta léé ɔo gletoxo ɔokpo me bɔ nú nũkun yíya hwenu wa ɔ, toví le nɔ kple bɔ nɔ gó alɔ nú yědǎe ɔo gle yětɔn léé gbe. É ɔo mǎ 3, me e sín gle me è yi bɔ ɔo nũkún 3 ya we é 3, nɔ ɔa nũdúdu bó nɔ ná sín kpo ahan kpo d'é jí nú me e wa alɔ gó n'i gbe léé. Nũ e ka nylá d'é me e we nyi ɔo, nú è lǎn nũdúdu kpo ahan kpo sín akwé 3, glenɔ 3 sɔ nɔ mo le jo le káká dǎ ɔo nũkun tɔn jí ǎ.

Gbɔn wǎn yíyí me 3, agun 3 sɔ gbeta bɔ nɔ gó alɔ nú wamamɔnɔ léé ɔo nũkún yíya yětɔn me ma yí flán ɔokpo. Yě nɔ lé hen sín kpo nũdúdu yě dǎsú tɔn kpo bó nɔ du. Ée toví dǎ léé je lǎ e agun 3 ɔo alɔ gó nú wamamɔnɔ léé we gbɔn we é 3, yě lɔ sɔ gbeta ɔo émí ná gó alɔ nú émiqǎe ma sun nyí nũdúdu kpo ahan kpo nú glenɔ dǎ.

Din 3, me ɔókpo ɔokpo nɔ gó alɔ nú me dǎ 3 ɔo gle tɔn me. Me dǎbũ ɔó ná ná ahan kpo nũdúdu kpo ǎ. Bɔ le e glesì nɔ mo ɔo nũkún tɔn jí din 3 je jí tawun, bɔ éné zɔn 3, yě ɔó nũdúdu e yě ná du ɔo xwe 3 bí me é.

- Nũ té agun 3 bló bó dó d'alo me léé ɔo gletoxo 3 me ?
- Dýɔdý 3 té é hen wá nú kplékplé toxo 3 bí tɔn ?

Tasúná

XÓDƆDÓXÓWÚ ƆO GBĚTA KLÉWÚN ME

- Été agun mǐtɔn hén 3, é ná bló bá dó gó alɔ nú akɔta é me mǐ dǎ é ?
- Ně we agun mǐtɔn hén 3, é ná gó alɔ nú akɔta léé gbɔn bɔ yě ná zán gbe lǎ e Mawu ba gbɔn é ?

GBEDÚDÓ KPO DEXUXO KPO

Mi ɔo nú gběta ɔokpo ɔokpo ɔo é ní má linlin tɔn léé xá nũkplónví dǎ léé. Mi xo dǎ bó sú ta nú kplé 3 bó byó Mawu ɔo é ní xlé émí, lǎ e émí ná sixú gó alɔ nú gletoxo e me émí dǎ é nú yě ná zán gbe yětɔn lǎ e Mawu ba gbɔn é.

Nǔkplónkplón 8: Azǎ dǎvo e è nǎ wa gó nú dǎ lée é

Linlin taji : Mǐ dǎ ná bló tutowéma bó ná dǎ linlin dǎ nú taji e kan gbezínzán mǐ tǎn é jí, dǐ wǎn yíyí sín azǎwíwa lée

Azǎwánú

1. Alíjléwéma nǔkplónvǐ tǎn (SG)
 - a. Tuto e è bló bá do bló wǎn yíyí núwíwa é
2. É ná slé dǎdǎyó e è mǎ dǎ nǔkplónkplón 4e mē lée é

Étē wú wē nǔtuto ó dǎ taji ?

XÓDǎDǎXÓWÚ Dǎ GBĒTA DǎXÓ Mē

Mǐ ní xa hwenuxó dǎvo :

Aan Limu ó glesi dǎkpó wē é nyí bo tǎn sín xwé gbe bo xwe gle tǎn jlǎdǎ gbé ba tun atín. Amǎ, dǎ ali ó jí ó, é flín dǎ asì émitǎn dǎ nú émí dǎ émí ní ná nǔdúdu kokló lée. É lǎkó yi xwé gbe bó ná nǔdúdu kokló lée. Hwenu e é dǎ nǔdúdu ná koklo lée wē é ó, é kpón gbǎkpó ó bo mǎ dǎ é gba. Ado hu i, dǎ é mǎ dǎ nú émí ma blódǎ azǎn dǎkpó á ó, gbǎ lée hén ó, yē ná hǎn yi. É byó xwé gbe bo ba gankan bo vó gbǎkpó ó jlǎdǎ. Dǎ é má dǎ azǎwánú dǎgbe wútu ó, é yi hwé dǎ mē e dǎ xwéka xá é gǎn. É nǎ gǎn tǎn kpǎde d' é jí bo só xó dǎ n' i dǎ Aan Kieti, ée yi Klísu se yǎyǎ dǎ agun yē tǎn mē bo ká dǎ wǔvé mē gbǎn dín wē é wú.

Ée é xo gan wodǎkpó adaǎde é ó, Aan Sǎnu sín asi ó ylǎ mēdǎxó Limu dǎ é ní wá du nú xá yē. É ká kpón gan e dǎ xuxo wē é ó, é dǎ nú yē dǎ yē ní má sinxome ó, bó gbǎ bo yá wǔ dǎdǎ xwé gbe b'a yi dǔ hweme nǔdúdu xá hwendo tǎn. É dǎ hwememlǎ kléwun dǎ gúdo ó, é yi bló gbǎkpó ó dǎ kpé. Ée dǎ fúfó wē é ó, asì tǎn flín i dǎ singbónnú tǎ yē tǎn tǎn kún só nǎ wa azǎ ó, bo dǎ azǎwánú Aan Kieti tǎn lée ká kpo dǎ asì tǎn e wútu ó, é gbǎ bó só gbeta dǎ émí ná bló éné lǎ mǎ dǎ. Káká je gbadanu ó, é bló singbónnú ó dǎ bo é dǐbla fó. Azǎn dǎkpó dǎ gó ó, é lǎ kpé wú bó yi gle tǎn gbe bó ná yi tun atín e é lén lée é á. Amǎ, ayime vo n' i dǎ é mǎ dǎ nú ayíhón ó, émí ná bló singbónnú tǎ ó tǎn fó, bo ná fǎ azǎwánú e émí hwé lée é yi jó, lobo ná yi gle émitǎn gbe bó ná je atín émitǎn tun jí.

- Étē jǎ dǎ hwenuxó é lǎ mē ?
- Nú e é bló lée e nyí nú nyanya abí nú jǎnǎ ?
- Síngǎn tē wē glesi éné ná mǎ nú é hén gle tǎn gbǎn mǎ káká yi, bo má tun atín dǎ gbǎde á ó ?
- Nú mǎhúnkǎ dǎ ka gbǎ mi kpón a ?
- Nē wē mi ná bló gbǎn bónú nú mǎhúnkǎ tǎn má wá nú mi ó ?

Susu ó, gǎndúdǎ mǐtǎn bó ná zǎn mǐdǎe nú akǎta mǐtǎn lée nó cí lǎ e glesi é lǎ zǎn kézé tǎn gbǎn e dǎhun. Nú dǎgbe e nyó bo mǐ ná wa lée nǎ sukǎ bó, bo nú mǐ ná dǎ ná síngǎn nú tagba tenme tenme lée, mǐ nó kpé wú bó nó bló nú taji lée á. Mǐ nǎ dǎ nú e nǎ dǎ wezun nú mē lée e kéde bló wē. É dǎ mǎ ó, mǐ nǎ kpé wú bó nó bló nú taji e kan gbezán mǐtǎn é á dǎ nú gǎgǎ mē glesi éné dǎhun. Mǐ nǎ dǎ wezun kǎn wē gbǎn nú gǎgǎ mē bo nǎ jó nú taji e mǐ dǎ ná bló é dǎ. Nú nukǎntǎn e mǐ dǎ ná nǎ bló lée é wē nyí nú e dǎ taji lée. Nú mǐ tunwun nú e dǎ taji nú mǐ ó, mǐ ná nǎ só gbeta ganjí bó tunwun lǎ e mǐ ná nǎ zǎn hwenu mǐtǎn gbǎn ganjí é.

- Nú taji tē lée wē mi lén ná wa dǎ sun atǎn e ja lée é mē bo è kan Axǎsúdúdu Mawu tǎn só dǎ ayí sín azǎ wíwa dǎ akǎta mǐtǎn mē ?

- *Mi xo ɖe bó nɔ ba Mawu sín tɛ̀nɔ̀nɔ̀ – Nú mǐ nɔ́ sɔ́ azɔ́ e mǐ nɔ́ lɛ́n ná wa tɛ̀gbɛ́ lɛ́e é ɖó Mawu sín asá mé ɔ́, é ná nɔ́ gɔ́ alɔ́ nú mǐ bɔ́ mǐ ná nɔ́ tunwun nǔ e ɖo tǎjǐ hú nǔ bǐ ɖo azɔ́ mǐtɔ́n lɛ́e mé é !*
- *È ní kplɔ́n nǔ mé ɖě lɛ́e – nú mi ba ɖo agbaza wújɔ́nɔ́ lɛ́e bǐ ní wa azɔ́ ɔ́, mǐ ɖó ná nɔ́ kplɔ́n nǔ e mǐ tunwun e mé ɖěvo lɛ́e.*
- *Wǎn yíyí sín nǔwiwa – mǐ ɖó ná gbekan ɖó wǎn yíyí zó wíwa nu hwɛhwɛ.*
- *Kplé blóbló hwɛhwɛ ɖi agbazago Klísu tɔ́n bó ná ɖó gǎn lǎnme nú mǐdɛ́e .*

Kplé blóbló lɛ́e

XÓÐÐÓXÓWÚ ÐO GBẸTA ÐAXÓ ME

Ðo nǔkplɔ́nkplɔ́n élɔ́ mé ɔ́, mǐ ná wa azɔ́ ɖó wǎn yíyí sín nǔwiwa lɛ́e jí. Bónú mi na sixú bló wǎn yíyí sín azɔ́ ɔ́, mi ɖó ná nɔ́ gbẹta e nɔ́ bló kplé hwɛhwɛ bó nɔ́ to wǎn yíyí sín nǔwiwa tɔ́n lɛ́e é me. Susu ɔ́, kplé éné ɖó ná nyí kplé agun tɔ́n lɛ́e bó hɛn ɔ́, é ná nyí kple agunukontɔ́ lɛ́e tɔ́n ée è nɔ́ bló kpaa azɔ́n nabídé ɖo sun ɖokpó me lɛ́e é.

- Nú tɛ́ lɛ́e we mi ka ɖó ná nɔ́ bló ɖo kplé hwenu tɛ̀gbɛ́?
 - MI NÍ XO ÐE – Mawu sín hlǎnhlǎn kédé jén sixú ɖyɔ́ akɔta mǐtɔ́n lɛ́e. Nú gbɛ́tɔ́ sín ayixa kpó nunɔ́me tɔ́n kpó ná ɖyɔ́ gbo vɛ́ mi ɔ́, mǐ ɖó ná nɔ́ xo ɖe susu.
 - Mi ba ayixa ɖó nǔ e mi ná bló ɖó gɔ́ alɔ́ nú akɔta mǐtɔ́n é.
 - Mi sɔ́ gbɛta bó nɔ́ wa wǎn yíyí zó yǔyǔ ɖěvo lɛ́e.

Ðo kplé mǐtɔ́n lɛ́e hwenu ɔ́, mi ɖó ná xo ɖe ɖó lɛ́ e mi hɛn ɔ́, mi ná gɔ́ alɔ́ nú akɔta mǐtɔ́n gbɔ́n é jí. ɖó gɔ́ ɔ́, mi ɖó ná ɖo xó ɖó wǎn yíyí zó e mi wa gbɔ́n guɖo é jí bo ná kpɔ́n nǔ e nyɔ́ ɖ'ɛ́ me é kpó nǔ é má nyɔ́ ɖ'ɛ́ me ǎ é kpó. Été mi hɛn ɔ́, mi na bló ɖó nǔwiwa mǐtɔ́n e mi lɛ́n ná bló ɖo hwe ɖěvo nu e me ?

Wǎn yíyí nǔwíwa

AZẸWIWA ÐOGBẸTA ÐAXÓ ME

Mi vó nú alɔ́kpa e nɔ́ nyí wǎn yíyí nǔwíwa lɛ́e é jí gbɔ́n ɖo kplékplé ɔ́ me.

Nǔ e nǔkplɔ́nmetɔ́ ná wa é : Nú mi ɖo nǔ tenme tenme e nɔ́ ɖe wǎn yíyí sín nǔwíwa xlé lɛ́e é jí gbɔ́n we ɖokpó ɖokpó hǔn, mi ní nɔ́ kpɔ́n ɖo Nǔkplɔ́nví lɛ́e ká hɛn ɔ́, yě ná flín nǔtínme e è ná ɖó nǔ ɖokpó ɖokpó jí ɔ́.

- È ní bló ba ɖe wǎn yíyí Mawu tɔ́n xlé**
Nǔnyawí mǐtɔ́n we nyí me lɛ́e ní yí Klísu se dandan ǎ, lo ɔ́ mǐ ná ɖe wǎn-yíyí xlé yě (é ɖo mǔ có, nǔ e ɖó nukún we mǐ ɖe é we nyí ɖo yě ní tunwun Klísu, bó yí i ɖi hwɛngántɔ́). Mǐ ba ɖo yě ní vedó ɖo wǎn-yíyí sín afɔ́ e ɖe we mǐ ɖe ɔ́, nyí wɛnwin e mǐ ná ɖó ɖɔ́n yě wá agun mǐtɔ́n me ná é ɔ́ ǎ.
- È ní bló bó ɖe tónú se nú Mǎwu xlé**
Wǎn-yíyí sín afɔ́ e mǐ nɔ́ ɖe hwe ɖé lɛ́e nu ɔ́ nɔ́ cí nǔ vǔtɔ́ ɖɔ́hun. Mǐ nɔ́ kpɔ́n ɖó meɖé ɖo ya ji we kpowun wú bó nɔ́ gɔ́ alɔ́ n'í ǎ. Lo ɔ́ nǔ e Mawu ɖo ɔ́ we mǐ nɔ́ bló. É ná bó byɔ́ ɖo mǐ ní ɖe wǎn-yíyí fɔ́ kpanta ajotɔ́ axánsúxó lɛ́e sín gǎn ɔ́, mǐ ná bló.
- È ní bló nǔ kléwun**
Nǔwíwa mǐtɔ́n e ná ɖe wǎn yíyí xlé lɛ́e ɖó ná nyí nǔ klewun bó ná bɔ́wǔ blobló nú me bɔ́ me gěgě ná kpé wú bó ɖó alɔ́ ɖ'ɛ́ me.
- È ní bló nǔ e junjɔ́n akɔta mǐtɔ́n sín nyɔ́ná lɛ́e jí é**
Nú mǐ zán nyɔ́ná e ɖo xá mǐtɔ́n me lɛ́e ɖó gɔ́ alɔ́ nú me ɔ́, é nyɔ́ hú mǐ ní byɔ́ alɔ́gɔ́ me ɖěvo ɖó ɖe wǎn-yíyí fɔ́ ná. Nǔ éné ɔ́ xlé ɖo mǐ ɖó wǎn-yíyí titewungbe nú me e ɖo xá mǐtɔ́n me é. Nú mǐ zán nǔ mǐ ɖésúnɔ́ tɔ́n ɖó gɔ́ alɔ́ nú me ɔ́ Mawu nɔ́ bló bɔ́ é nɔ́ húzú gěgě.
- È ní bló kpó hlǎnhlǎn e Mawu ná me e kpó**
Nú mǐ gán ɖó hlǎnhlǎn mǐtɔ́n ɖésú wú bó ná wa wǎn yíyí sín azɔ́ ɔ́, agbɔ́n ná hwedo mǐ. Hǔn, mǐ ní xo ɖe bó byɔ́ Mawu ɖo é ní ná hlǎnhlǎn e sín hudó é mí ɖó ɔ́ é mí.
- È ní ɖɔ́n me sukpó d'ɛ́wu lɛ́ e è kpé wú gbɔ́n é**

Nú mǐ dɔ wǎn yíyí sín azɔ ná wa we ɔ, mǐ ná dɔn me gǎgǎ d'éwu lɛ e mǐ kpé wú gbɔn é, nú yě ná ná nú kédé wútu we ă, lo ɔ yě hen ɔ, yě ná zán nú nǔnyowa, nǔtunwuntunwun kpó hwenu yětɔn kpó. Mǐ ba dɔ agbazago Klísu tɔn ɔ bí ní wa azɔ nú akɔta mǐtɔn.

7. È ní bló bónú Mawu ní xo susu d'é me

Mi bló bónú nú mǐ wa azɔ ɔ yi vivɔnu hǔn, Mawu ní xo susu d'é me!

Din ɔ, mi kpón dɔdɔyɔ sín linlin tenme tenme e è slé dɔ nǔkplónkplón 4e me ɔ.

MI NÍ XO DÈ

Mi ní xo dɛ dɔ ahwankpléklé me dó lɛ e mi ná bló bónú dɔdɔyɔ éné lée ní húzú nú jo nú e. Mi yi agbǎn jí bó dótó Mawu, lobo má nú e é ná xlé mi e xá me dè lée.

MI BLÓ TITO E MI NÁ DÓ WA Nǔ NÁ É

Mi vó afɔdɔdɛ e è ná dɛ dè je dè gúdo dó bló titome e è ná xwedó dó wa wǎn-yíyí zó ná é jí gbɔn. Éné ɔ gúdo ɔ mi ná sɔ hǔzhúhúzu e jí mi dɔ xó dó lée dɔkpó bó ná sɔ nú nú wǎn-yíyí zó e mi ná wa dó hen hǔzhúhúzu éné wá é.

Afɔdɔdɛ e è xwedó bó to wǎn yíyí zó dɔkpó e (SG)

Afɔdɔdɛ 1 : Dɛxixɔ

Nú nukɔntɔn e è ná bló e we nyi dɔ è ná xo dɛ. Mi sɔ hwenu bó xo dɛ. Mi byɔ Mawu bónú é xlé wǎn yíyí zó e mi ná bló e dè émi. Mi xo dɛ guɔdó hǔn, mǐ sɔ hwenu kpɛdɛ bó no abwe bó dótó Mawu.

Afɔdɔdɛ 2 : Azɔ dɔkpó kpón bó sɔ

Gbɛta mitɔn ní sɔ gbeta bó dɔ azɔ e é ná bló bó dɛ wǎn yíyí Mawu tɔn xlé é. Mawu ká ná gbɔd'é medé mi a ? Nú medé dó linlin dó wǎn yíyí sín nǔwiwa ɔagbe dè wú hǔn, mi byɔ e dɔ é ní má xá me e kpó lée. Bo me bí ka dó ná yí gbe bo mɔ dɔ Mawu we ba azɔ éné.

Ée mi sɔ nú e mi ná wa é guɔdó ɔ, mi dó ná kán d'é jí dɔ azɔ dɛ we nyí bo mi hen ɔ, mi ná bló dɔ azǎn dɔkpó abí azǎn we vlame. Gbɛta dè lée no sɔ nú ɔaxo. Ényí mǔ hǔn, mi lé gba tame káká bo mɔ nú kléwun e mi na bló gbe dɔkpó kpó akwé abí nǔmɔzán me dɛsú tɔn kpó é, lobo ka ná dɔn gbɛtɔ sukɔ bo yě ná dó alɔ d'é me lɛ e è kpé wú gbɔn é.

Nú e nǔkplónmetɔ ná wa é : Nú mi bló azɔtowéma dè dɔ gbɛta kléwun kléwun lée me hǔn, mi byɔ yě dɔ yě ní má linlin yětɔn xá me dè lée, bónú yě ní dɔ nú e yě mɔ lée e d'éwu.

- Tito ɔ dɛ wǎn-yíyí xlé a ?
- É dɔ kléwun bo hwe a ?
- Mi hen ɔ, mi ná bló kpó nú e mi dó lée kpó a ?
- È dɔn me sukɔ bónú yě ná dó alɔ d'é me a ?

Afɔdɔdɛ 3 : Mi bló tuto dɔkpó

Mi dɔ xó dó nǔkanbyɔ éló lée wú. Nú mi kpé wú hǔn, mi dɛ me dɔkpó nú é sɔ kén xosin e mi na yí gbe na lée é tɔn bónú è ma wɔn ó.

- Nú té mi ná bló ?
- Nú dè tɛ sín hudó mi dó ? Fí dè tɛ mi ná mɔ nú e sín hudó mi dó lée é dɛ ? Me ná ba yě bó mɔ ?
- Mě mi ná gó alɔ ná ?
- Me ná gó alɔ nú me ? Me ná bló meylɔwéma ɔ ?
- Azǎn té gbe mi na bló ?

Nũ e nũkplónmetó ná wa é : Ényí nũkplónvĩ lée wa azɔ ɔ gbɛta kléwún kléwún lée me fọ hũn, mi byó ɔ ɔokpó ɔokpó yɛtɔn ní sọ tito tɔn xwlé me ɔ lée. Mi kanbyó gbɛví gbɛta ɔ tɔn lée ɔ yě ɔ nũ ɔ ɔ bó ná sọ gọ nũ tito ɔ a jí.

Afɔɔɔɔ 4 : Ɖexixo

Nũ mi fọ nũtowěma ɔ blóbló ɔ, mi ná lé xo ɔ. Mi byó Mawu ɔ é ní gọ alɔ nũ émi bónú émi ní fọ nũwiwa émitɔn ganjí bɔ azɔsínkɔn ní sukpó. Mi ní xo ɔ ní nyĩkɔ tɔn ní xo susu. Aklunɔzǎngbla ée ná wa é ɔ abí ɔ ɔ é ná bɔ ɔ'éwu ɔ gblame ɔ, hwenu e mi ná ɔ nũ sọ nũ wǎn yíyí zó ɔ ɔ é ná wé é ɔ, mi ɔ ná ɔ ɔ xo wé bó ná byó Mawu ɔ é ní gọ alɔ nũ émi ɔ nũwiwa émitɔn me.

Nũ e nũkplónmetó ná wa é : Mi tɔnme nũ gbɛta ɔ ɔ afɔɔɔɔ we ɔ ɔ é ná kpó bɔ mĩ ná wa azɔ ɔ'é jí égbé ă. Mi ní xa nũ ɔ ɔ akpaxwe abí afɔɔɔɔ we e kpo éné lée é jí.

Afɔɔɔɔ 5 : È ní bló wǎn yíyí zó ɔ

Afɔɔɔɔ e ná bɔdewu é we nyí ɔ mi ní bló wǎn yíyí zó e mi lén é. Mi bé kézé ɔ kpó ɔ ɔ ɔ kpó bó sọ nũ e mi ná wa lée bí ɔ ɔ alɔme nũ Mawu. Mi ní flín miɔ ɔ ɔ émi ɔ ɔ azɔ wa wé bɔ ná ɔ ɔ wǎn yíyí Mawu tɔn xlé akɔta mitɔn. Hũn, mi ténkpón ní nũwalɔ mitɔn ní xwedo linlin éné.

Afɔɔɔɔ 6 : È ní ɔ ɔ azɔ e è wa e tɔ kpón bó ɔ ɔ gbe tɔn.

Afɔɔɔɔ gũɔ tɔn ɔ byó ɔ ɔ è ní ɔ ɔ azɔ e è wa e sín gbe bó ɔ ɔ tɔ kpón. Nũ te wútu wé mĩ ɔ ná ɔ ɔ tɔ kpón ? ɔ ɔ é ná gọ alɔ nũ mĩ bɔ mĩ ná kplón nũ gbɔn e me; Mĩ hen ɔ, mĩ ná lin tame ɔ ɔ nũ e mĩ bló ganjí e kpó nũ e mĩ hen ɔ, mĩ ná bló ɔ ɔ ɔ'é jí hwe ɔ ɔ nu e kpó jí. Nũ éné nyi nũ gaga ɔ ɔ ă, é byó ɔ ɔ mi ní sọ céjú ɔ ɔ wé ɔ ɔ bo kan nũ byó ɔ ɔ nũ éló lée jí :

- Nũ te è ka bló ganjí ?
- Nũ te è ma ka bló ganjí ă ?
- Nũ ɔ ɔ té mi ká hen ɔ, mi ná bló ɔ ɔ hú mǎ ɔ ɔ azɔ ɔ ɔ ɔ é ná wá bɔdewu e me ?
- Azɔsínkɔn e mi ɔ ɔ nukún ɔ'ayí é jén né a ? Ényí éo wé é nyí ɔ, Nũ te wútu wé ?
- Mawu xo susu ɔ ɔ nũ e mi bló ɔ ɔ me a ?

MI NÍ XO ƉE

Nũ e nũkplónmetó ná wa é : Mi sọ ta nũ azɔ ɔ kpó ɔ ɔ kpó ; nũ mi ɔ ɔ hwenu hũn, mi xo ɔ ɔ kpó ahwankplekple ɔ bí kpó, ɔ ɔ gbɛta kléwun kléwun lée me kpó ɔ ɔ akɔjexámetó ɔ ɔ kpó kpán.